

Jornada dels
JE
economistes 2022
27a edició

Els reptes per a la sostenibilitat de l'economia catalana

Entrevista amb

Teresa Jordà

Consellera d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

*“Si tots remem a una,
podrem fer un canvi de
model energètic a Catalunya”*

Reestructuració i refinançament de pimes

El futur es decideix avui

Kreedit[®]
finançament empresarial

Passeig de Gràcia, 54, 5a. C
08007 Barcelona
T. 934 675 641 · info@kreedit.com
www.kreedit.com

Soci protector

ACCID
Associació Catalana
de Comptabilitat i Direcció

*"Solucions definitives
a les seves necessitats
de finançament a mig
i llarg termini"*

En aquest *Informatiu de l'economista* hem volgut dedicar les pàgines centrals de la revista a avançar el programa de la Jornada dels Economistes 2022, que enguany centrem en els reptes per a la sostenibilitat de l'economia catalana.

Tal com també es recull en la nota d'opinió que hem fet pública amb motiu de la jornada, la sostenibilitat és un dels principis del Col·legi d'Economistes de Catalunya i un dels reptes que marquen transversalment l'activitat de la nostra Junta de Govern.

Tenim clar que la sostenibilitat fa referència a un canvi profund de paradigma sobre què i com produïm, i què i com consumim, la qual cosa significa transformar els fonaments del nostre model econòmic, que afecten el planeta, les persones i el progrés. Creiem que és necessari modificar les bases del desenvolupament sostenible actuals, així com tenir molt present que Catalunya té un desplegament de les energies renovables i d'assoliment dels reptes de descarbonització endarrerit, la qual cosa denota un estancament en la transició energètica i una manca d'estratègia per desenvolupar el model de sostenibilitat que necessita. Creiem que la societat catalana i els seus representants i autoritats han de reflexionar àmpliament i urgentment sobre el seu model energètic i de sostenibilitat, i actuar amb celeritat. En una entrevista que podeu trobar també en aquest número de l'*Informatiu*, la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya, Teresa Jordà, assegura que si tots remem a l'una podem fer un canvi de model energètic a Catalunya. Des del Col·legi ens posem sempre a disposició de totes les administracions per desenvolupar el nou model de sostenibilitat que tant necessitem.

A l'*Informatiu* també podreu veure com darrerament hem celebrat actes de commemoració dels 25 i 50 anys de col·legiació de persones col·legiades que han assolit aquesta fita aquest 2022 i també els anys 2021 i 2020, quan no ens vam poder reunir a causa de la pandèmia de la COVID-19. És un orgull i una satisfacció molt gran veure com gairebé 150 col·legiats complien 50 anys de col·legiació i més de 300 en complien 25. Des d'aquí els vull agrair profundament el seu suport i compromís durant tots aquests anys. Sense ells i elles, de ben segur que el Col·legi no seria el que és avui en dia.

Durant aquests darrers mesos també hem donat la benvinguda a uns 500 nous professionals de l'economia i l'empresa al Col·legi d'Economistes de Catalunya. Hem de seguir sumant esforços per ser cada dia més i defensar tots plegats la professió!

No vull deixar l'oportunitat de tenir un sentit record pel col·legiat de Mèrit Francesc Granell, tot un referent per als economistes, que ens va deixar aquest estiu passat a conseqüència d'un malaurat accident a la platja. Emociona recordar la basílica de la Puríssima Concepció de Barcelona plena de gom a gom amb destacats economistes i personalitats del món polític i social per acomiadar-lo.

Carles Puig de Travy
Degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Al Col·legi d'Economistes de Catalunya hem de seguir sumant esforços per ser cada dia més i defensar tots plegats la professió!

Francesc Granell era un home compromès que va dedicar els seus millors anys al servei públic, tant a la Generalitat de Catalunya com a la Unió Europea, així com a la docència, des de la seva càtedra d'Organitzacions Econòmiques Internacionals a la universitat. Les seves anàlisis i opinions de la situació econòmica i política no deixaven mai ningú indiferent. Més enllà de coincidències ideològiques, la veu de Francesc Granell sempre s'havia de tenir en compte, sense cap mena de dubte. I és que el Francesc era una persona que no feia les coses a mitges. Tampoc en relació amb el seu compromís amb el Col·legi d'Economistes de Catalunya, amb el qual sempre es va implicar i bolcar. L'any 2004, el Col·legi d'Economistes de Catalunya el va distingir com a col·legiat de Mèrit en merescut reconeixement a la seva trajectòria.

En aquest *Informatiu* trobareu articles de destacats economistes, com són el 129è president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas; el president del Consejo General de Economistas, Valentí Pich; el director de la Revista Econòmica de Catalunya, Guillem López Casasnovas, i el col·legiat de Mèrit Carles A. Gasòliba, els quals parlen de Francesc Granell centrant-se en les seves múltiples facetes.

Properament, també celebrarem un acte d'homenatge a la seva figura, al qual esteu tots convidats.

Perquè la contribució de Francesc Granell en la divulgació de la professió d'economista va ser extraordinària. Des de la seva tasca docent i el seu mestratge en l'ensenyament de l'economia i en la formació de nous economistes fins al seu suport a la professió des de qualsevol àmbit.

Vull aprofitar aquest espai per agrair, en nom del Col·legi d'Economistes de Catalunya, la seva col·laboració, i mencionar especialment la seva estreta vinculació amb la *Revista Econòmica de Catalunya* com a membre del Consell de Redacció des de la seva primera edició l'any 1986.

Ha estat un honor haver pogut conèixer de prop en Paco i haver pogut aprendre d'ell com a referent en l'economia. El 15 de març d'enguany es van complir cinquanta anys de la seva col·legiació al Col·legi d'Economistes de Catalunya. Tant de bo haguéssim pogut celebrar-ne molts més! ■

Junta de Govern

Degà: Carles Puig de Travy

Vicedegana: Maria Àngels Fitó Bertran

President de la seu de Girona: Lluís Bigas de Llobet

President de la seu de Lleida: Josep Maria Riu Vila

President de la seu de Tarragona: Miquel Àngel Fúster
Gómez del Campo

Secretària: Carmen Jover Díaz

Tresorera: Carmen García Jarque

Interventor: Miquel Morell Deltell

Vocals: Jordi Albiol Plans, Mª Josep Arasa Alegre, Elisabet Bach Oller, Toni Bartolí Sala, Albert Carreras de Odriozola, Ana García Molina, Jaume Menéndez Fernández, Ivan Planas Miret, Nieves Rabassó Rodríguez, Sofia Rodríguez Rico, Pilar Soldevila i García, Esther Subirà Lobera, Alfred Albiol Paps

Consellers: Emilio Álvarez Pérez, Oriol Amat i Salas, Miriam Barrera Ubieta, Anton Gasol Magriña

Comitè editorial

Elisabet Bach Oller, Clara Bassols Duran,
Albert Carreras de Odriozola, Maria Àngels Fitó Bertran,
Jaume Menéndez Fernández, Maurici Olivé Riu,
Carles Puig de Travy, Joan Tristany Claret

Edita

Col·legi d'Economistes de Catalunya

Fotografia: Col·legi d'Economistes
de Catalunya

Publicitat: Gecap, SL
comercial@coleccionomistes.cat

Disseny i producció editorial:

ZETACORP - Unitat de Comunicació Corporativa
(Prensa Ibérica), Gran Via de l'Hospitalet, 163-167.
08908. L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona)

Dipòsit legal: B-36694-1989

ISSN: 2385-5983

No està permesa la reproducció total o parcial d'aquesta revista, ni el seu emmagatzematge o transmissió per cap mitjà sense permís previ de l'editor i/o dels autors. Ni l'editor ni els autors acceptaran responsabilitats ocasionades a les persones naturals o jurídiques que actuïn o deixin d'actuar com a resultat d'alguna informació continguda en aquesta revista. Les opinions recollides en els textos publicats a *L'Informatiu* pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta de Govern com a òrgan de govern de la institució. Així mateix, els anunciants són els únics responsables del compliment i de la qualitat dels serveis que presten i de la veracitat de la informació facilitada.

Barcelona Plaça Gal·la Placídia, 32.

08006 Barcelona. Tel. 934 161 604

cec@coleccionomistes.cat

Girona Joan Maragall, 44, entl. 3a

17002 Girona. Tel. 972 214 533

girona@coleccionomistes.cat

Lleida Pere Cabrera, 16, 1r G

25001 Lleida. Tel. 973 210 633

lleida@coleccionomistes.cat

Tarragona Rambla Nova, 58-60, 5è A

43004 Tarragona. Tel. 977 217 042

tarragona@coleccionomistes.cat

6

L'interès més alt

Especial Jornada dels Economistes
2022: els reptes per a la
sostenibilitat de l'economia catalana

18

Protagonistes

Entrevista a Teresa Jordà,
consellera d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

22

Notícies

Actualitat generada pel Col·legi
d'Economistes de Catalunya

34

Gent de casa

Entrevista a Josep Viñas, síndic de la
Sindicatura de Comptes i president
de la Comissió de Gestió Pública del
Col·legi d'Economistes de Catalunya

18

Entrevista a Teresa
Jordà, consellera d'Acció
Climàtica, Alimentació
i Agenda Rural

36

Veus del Col·legi

L'economista en l'àmbit de la governança empresarial

38

Serveis

Per als joves economistes

40

Aula d'Economia

Especialitza't i consolida els teus coneixements

42

Comissions

Entrevista a Núria Beltran, presidenta de la Comissió de Retail del Col·legi d'Economistes de Catalunya

44

Objectius de Desenvolupament Sostenible

Entrevista a Felisa Palacio, CEO de Tarannà Viajes con sentido

45

Coneixements a disposició de les persones col·legiades

Juliol-octubre 2022

36

Parlem amb col·legiats/ des que treballen en governança empresarial des de l'empresa, la consultoria, l'administració pública i el món fiscal

Els reptes per a la sostenibilitat de l'economia catalana

Director de la Jornada dels Economistes 2022

JAUME MENÉNDEZ *Vocal de la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya*

La 27a edició de la Jornada dels Economistes porta per lema "Els reptes per a la sostenibilitat de l'economia catalana".

En els darrers anys, la globalització, la industrialització i el creixement de la població han augmentat tan ràpidament que han posat en perill el planeta i la sostenibilitat dels recursos limitats.

Quan ens preguntem què és la sostenibilitat, no podem definir-la com si fos un únic aspecte. El món en què vivim exigeix posar en una balança els aspectes socials, econòmics i laborals per poder dissenyar una societat més justa i respectuosa amb el que ens envolta.

La sostenibilitat ambiental és la capacitat d'obrar que hem de tenir les persones per poder treure rendiment de la natura, tot mantenint-ne i cuidant-ne els aspectes biològics. Aquesta conservació implica mantenir la varietat i qualitat dels recursos, sense alterar-los.

La sostenibilitat social és considerada com l'objectiu de l'equilibri econòmic i ambiental.

Aquest terme fa referència al fet de ser capaçs de donar resposta a les necessitats del present sense comprometre les del futur. És a dir, que tots puguem gaudir dels recursos de manera que els deixem disponibles i inalterables per a les generacions futures. El que es busca és que el respecte pel medi ambient i l'equilibri econòmic tinguin com a conseqüència un benestar social durador i estès per a tothom.

La sostenibilitat econòmica és la capacitat per desenvolupar riquesa adequada i equitativa per a tots els estaments socials i les persones que les integren, de manera que puguin ser independents per fer front a les seves despeses i necessitats econòmiques.

Els indicadors de sostenibilitat solen anar molt en consonància amb la innovació. I quan parlem d'innovació, parlem de tecnologia. De fet, aquesta s'ha convertit en un instrument imprescindible de la societat, a tots els nivells, i, com a tal, cal aprofitar-la.

D'aquesta manera, el desenvolupament d'una economia sostenible hauria d'implicar la utilització de fonts d'energia sostenibles, l'impuls de la competitivitat d'activitats sostenibles i la inversió en innovació i educació.

Podem definir l'economia sostenible com un patró de creixement que conciliï el desenvolupament econòmic, social i ambiental en una economia productiva i competitiva, que afavoreixi llocs de treball de qualitat, la igualtat d'oportunitats i la cohesió social, i que garanteixi el respecte pel medi ambient i l'ús racional dels recursos naturals de manera que permeti satisfer les necessitats.

Cal conscienciar-nos, doncs, que la societat actual no és sostenible, ja que consumeix recursos a un ritme superior al que genera la naturalesa, i és per això que la relació entre economia i sostenibilitat esdevé molt estreta.

Tot aquest guió és el que volem posar en valor en aquesta nova Jornada dels Economistes: les qüestions mediambientals, derivades de la contaminació, prevenció i gestió de residus, i l'ús sostenible dels recursos, des de la perspectiva del model productiu català, de la salut o els aspectes agroalimentari i forestal; les qüestions socials, relatives a les noves vies professionals en un entorn sostenible, treball, ocupabilitat, diàleg social i les barreres entre "dona i empresa", i l'economia sostenible, entesa des de l'òptica de la situació energètica, els nous models empresarials de sostenibilitat o el futur de la tributació mediambiental.

La Jornada s'iniciarà, com és costum, amb la presència institucional de les autoritats del país. Seguidament, atesa la profunditat de l'actual crisi energètica per la manca d'aprovisionaments, l'encariment de preus i les lluites geopolítiques, el Sr. Francisco Reynés Massanet, president i CEO de Naturgy, protagonista destacat del sector energètic nacional, impartirà la conferència inaugural i ens farà una valoració de la situació energètica actual, concretament, de l'assegurament del gas natural a Europa i Espanya.

Hi esteu tots convidats!! ■

Una economia sostenible hauria d'implicar la utilització de fonts d'energia sostenibles, l'impuls de la competitivitat d'activitats sostenibles i la inversió en innovació i educació

PRIMER TORN DE SESSIONS

Horari: de 10.45 a 11.45 hores

Sessió 1

Cal redissenyar la transició energètica?

Introdutora:

ANA GARCIA MOLINA

Presidenta de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat, i vocal de la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya

El mes de novembre, durant la Jornada dels Economistes, podríem trobar-nos davant d'una crisi energètica on la conjuntura podria ser de restriccions considerables, que s'afegirien al Pla d'estalvi i gestió energètica de l'1 d'agost passat del RD-Llei 14/2022, i on s'haurà de garantir el funcionament de la indústria europea.

És per això que la sessió començarà centrant-nos en quines són les mesures de la Unió Europea (UE) i les afectacions econòmiques de la "nova" transició energètica (TE). I també en quin és el full de ruta de la UE a partir de la crisi inflacionista dels preus energètics. Si l'objectiu és accelerar la TE, les inversions s'hauran d'augmentar i ens hem de preguntar si podem assolir-ho. La política energètica europea ha prioritzat la seguretat del subministrament i, per tant, implicarà una revisió de les inversions a realitzar.

Davant del nou escenari d'emergència energètica, com afectarà la nova política de transició energètica de la UE al nostre territori? Suposarà una relaxació de les mesures encaminades al desplegament de les energies renovables? Si la TE ha d'accelerar-se, comportarà unes inversions addicionals i una mobilització de gran quantitat de recursos a Catalunya per poder assolir els objectius. Quines inversions i costos haurem d'assolir?

Parlarem d'aquestes i altres qüestions amb la directora general d'Energia de la Generalitat de Catalunya, **Assumpta Farran Poca**; el col·legiat d'Honor del Col·legi d'Economistes de Catalunya, professor emèrit de la Facultat de Ciències de la Terra de la Universitat de Barcelona i director de la Càtedra Transició Energètica UB-Fundació Repsol, **Mariano Marzo Carpio**, i el Policy Office at European Commission-Directorate general for Energy Efficiency, **Pau García Audi**.

Sessió organitzada per la Comissió d'Economia i Sostenibilitat i la Comissió d'Economia Internacional i Unió Europea del CEC.

Sessió 2

Sostenibilitat del model productiu català

Introdutor:

JOSEP REYNER SERRA

President de la Comissió d'Economia Catalana del Col·legi d'Economistes de Catalunya

A la sessió s'introduiran les principals característiques del model productiu català i quines són les transformacions necessàries a fer. A banda de fer-ne un diagnòstic i abordar quins canvis requereix el model productiu, es parlarà de si els fons Next Generation estan complint els seus objectius.

Com a ponents comptarem amb el director executiu d'ACCIO, **Joan Romero i Cirus**, i amb el president i director general del grup Bon Preu, **Joan Font i Fabregó**, a qui consultarem si tenim un problema amb la gran distribució. També tindrem l'advocada i presidenta de PIMEC Turisme, **Isabel Galobardes Mendoza**, amb qui parlarem de transformacions del model turístic.

Sessió organitzada per la Comissió d'Economia Catalana, Comissió d'Economia del Turisme i Comissió de Retail del CEC.

Sessió 3

Revisió de la sostenibilitat per als auditors i comptables

Introdutor:

XAVIER SUBIRATS ALCOVERRO

Coordinador de la Comissió de Sostenibilitat i Resiliència del Consejo General de Economistas

En l'entorn de la UE, la governança empresarial en sostenibilitat s'ha basat fonamentalment en els requisits establerts a la Directiva sobre divulgació de la informació no financera. La sessió vol tractar sobre l'aplicació d'aquesta directiva vigent actualment, així com dels desenvolupaments del nous estàndards que s'estan construint: l'europeu, impulsat per la Comissió Europea, i el seu consell assessor, l'EFRAG, i el global a iniciativa de l'IASB; així com de la nova Directiva de sostenibilitat, proposta de Directiva del Parlament Europeu i del Consell sobre diligència deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat, i per la qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937.

En relació amb l'estàndard europeu, la recent proposta de la Comissió d'una Directiva d'informació corporativa en matèria de sostenibilitat, que revisa la Directiva sobre divulgació de informació no financera, ampliarà la gamma d'empreses a totes les grans empreses i totes les empreses cotitzades.

Parlarem de l'aplicació de la Directiva sobre informació no financera actual, familiaritzarem els assistents amb les noves propostes que entraran properament en vigor i comentarem el paper dels auditors i dels comptables en relació amb la informació de sostenibilitat. Ho farem amb el secretari general de Public Interest Oversight Board (PIOB), **Gonzalo Ramos**, i la subdirectora general de Normalització i Tècnica Comptable de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC), **María Dolores Urrea**, com a ponents.

Sessió organitzada per la Comissió d'Auditors de Comptes | REA Catalunya i la Comissió de Comptabilitat (comissió conjunta CEC-ACCID).

Sessió 4

Dones i empresa: on són les barreres?

Introductora:

NIEVES RABASSÓ RODRÍGUEZ

Presidenta de la Comissió de Relacions Laborals i Gestió del Capital Humà i vocal de la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya

En aquesta sessió s'abordarà el paper de la dona en l'àmbit de l'empresa, en una perspectiva dels últims 10 anys, analitzant l'evolució de la presència femenina en les organitzacions, distingint-les per categories professionals i quantificant-ne les diferències salarials així com els diferents nivells de formació.

S'analitzarà, des de la perspectiva empresarial, la dificultat existent per accedir a llocs directius i/o de responsabilitat, la falta de promoció professional, l'existència de l'anomenat "sostre de vidre", així com la possible renúncia al lloc de treball a conseqüència de la dificultat existent en matèria de conciliació familiar i personal.

Intentarem, finalment, proposar solucions constructives encaminades a la igualtat efectiva entre dones i homes en el si de l'empresa.

Ho farem amb la cofundadora de WeEQUAL, **Eva Vila-Massanas**, l'economista i directora d'Anàlisi Econòmica de la Cambra de Comerç de Barcelona, **Carne Poveda**, i l'economista i soci director d'ICSA Grupo S.L., **Ernesto Poveda**.

Sessió organitzada per la Comissió de Relacions Laborals i Gestió del Capital Humà i la Comissió d'Economia de la Igualtat i de la Diversitat del CEC.

Sessió 5

Models empresarials de sostenibilitat

Introductor:

PERE SEGARRA ROCA

Vicepresident de la Comissió d'Economistes d'Empresa i president de la Comissió d'Emprenedoria del Col·legi d'Economistes de Catalunya

En els darrers anys s'ha estès la percepció que el perill que suposen per al conjunt de la societat els residus i les actuacions derivades del canvi climàtic fa que les empreses adoptin polítiques de creixement més sostenibles. Si bé també s'està estenent la convicció que és possible i necessari un major nivell de responsabilitat ambiental. Són moltes les companyies que es comprometen a aportar valor sostenible a partir de la seva oferta de productes i/o serveis. Però encara n'hi ha moltes que no troben la fórmula adequada per generar el canvi.

Tots els processos de transformació són difícils d'afrontar i, sobretot, requereixen inversió. No sempre hi ha una correlació prou clara entre la inversió per una actuació sostenible i l'estalvi de cost, que vindrà a repercutir en el seu compte de resultats. La sessió de treball vol reflexionar i debatre sobre la necessitat d'una actuació més sostenible, la inversió que suposa i el possible retorn de les inversions requerides.

Per això comptarem amb l'aportació d'experiències en actuació ambiental de dues empreses industrials, que ens permetran aprofundir en els avantatges i les dificultats del procés de canvi sostenible, a més d'una consultora en gestió ambiental, que podrà aportar la informació tècnica en aquest camp. De ben segur que els seus coneixements ens resultaran de molta utilitat.

Sessió organitzada per la Comissió d'Economistes d'Empresa del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Sessió 6

Rehabilitació, transició energètica i sostenibilitat dels parcs d'habitatges a Catalunya

Introductor:

MIQUEL MORELL DELTELL

Vicepresident de la Comissió d'Economistes en Economia Territorial i Urbana i vocal de la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya

La meitat de la humanitat, 3.500 milions de persones, viu a les ciutats, i l'any 2030 s'estima siguin 5.000 milions. En concret, les ciutats ocupen el 3% de la superfície del planeta, però consumeixen entre el 60% i el 80% de l'energia, i són responsables del 75% de les emissions de carboni.

En aquest marc global de sostenibilitat urbana, i vinculat als Fons Next Generation, el Pla Estratègic de Rehabilitació Energètica a Espanya 2021-2030 té per objectiu, a llarg termini i en el sector de la rehabilitació energètica en el sector de l'edificació (ERE-SEE), arribar a rehabilitar 300.000 habitatges/any a tot Espanya l'any 2030.

D'altra banda, l'objectiu del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència de la Economia Espanyola (PRTREE) és, entre d'altres mesures, la promesa de rehabilitar més de 500.000 habitatges per augmentar l'eficiència energètica en els pròxims tres anys. És a dir, rehabilitar 166.666 habitatges/any a tot Espanya.

Tenint en compte aquests objectius tan ambiciosos, la sessió proposa abordar els instruments, els programes i les eines actuals reals per assolir aquest repte al voltant de l'acompanyament i l'acceleració de la transició i rehabilitació energètica del parc d'habitatges de les nostres ciutats.

Ho farem amb l'expert en matèria d'habitatge, **Carles Sala Roca**, i el director tècnic de l'ITeC (Institut de Tecnologia de la Construcció), **Ferran Bermejo**.

Sessió organitzada per la Comissió d'Economistes en Economia Territorial i Urbana del CEC.

SEGON TORN DE SESSIONS

Horari: de 12.00 a 13.00 hores

Sessió 7

Sobirania tecnològica i digitalització a Catalunya

Introductor:

JULIÀ MANZANOS MONDÉJAR

President de la Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Sentim a parlar de la necessitat de digitalització per part de les empreses i institucions, i hem emprat un camí que no té marxa enrere, com ho va ser el desplegament d'altres tecnologies disruptives com el ferrocarril o les xarxes elèctriques. Ara ens trobem en el moment de les dades i de la hiperconnectivitat, si no hi ets no et trobaran mai. Però tot avenç tecnològic suposa riscos i incerteses. La ciberseguretat no és opcional, hem de cuidar i protegir la informació igual que cuidem i protegim altres actius dels nostres negocis. Ens trobem en un punt d'inflexió on, per ser competitius, hem d'assegurar una certa sobirania tecnològica per no dependre de la Xina i els EUA, exclusivament.

Gran part del PIB futur es generarà per processos digitals, no ens podem quedar enrere i tenim l'ecosistema propici per liderar o col·laborar algunes de les tecnologies disruptives del futur proper, com la supercomputació, la quàntica o la intel·ligència artificial. Aquests canvis i actuacions s'han de pensar i estar emmarcats dins d'un entorn sostenible.

En parlarem amb el director associat del Barcelona Supercomputing Center, **Josep Maria Martorell Rodon**; l'ex-directora general de Societat Digital de la Generalitat de Catalunya, **Joana Barbany Freixa**, i el direc-

tor de Tecnologies de la Informació i la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona, **Gonçal Badenes**, moderats per l'economista i presidenta de la Comissió de Transformació Digital del Col·legi d'Economistes de Catalunya, **Dolors Mateu Martínez**.

Sessió organitzada per la Comissió de Transformació Digital i la Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació del CEC.

Sessió 8

Fiscalitat mediambiental: present i futur

Introductora:

CARME JOVER DÍAZ

Presidenta de la Comissió de Fiscalistes | REAF Catalunya i vocal de la Junta de Govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya

La sessió tractarà de la fiscalitat mediambiental des de dues perspectives. D'una banda, la visió de la universitat i de la investigació, en la qual els economistes **Alejandro Esteller** i **Josep Maria Durán** explicaran quin pot ser el paper dels impostos mediambientals en el sistema fiscal i com es poden dissenyar, quina importància tenen en l'actualitat a Espanya i a la Unió Europea, quina tipologia d'impostos ambientals existeixen, quin ha estat el paper de les comunitats autònomes i cap a on caldria anar en un futur. Igualment, s'analitzarà quina importància dona la societat espanyola al problema ambiental i quina és la situació de la fiscalitat davant la crisi energètica actual. La secretaria d'Hisenda de la Generalitat de Catalunya, **Marta Espasa**, explicarà quines són les figures impositives a Catalunya, el seu potencial recaptatori i, sobre tot, la seva funció en la lluita contra el canvi climàtic i la prevenció del deteriorament del planeta mitjançant la fiscalitat. Ens parlarà dels tributs existents a Catalunya en aquest àmbit, la seva capacitat recaptatò-

ria i la seva capacitat final de protecció del meda ambient. També comentarà el futur d'aquesta fiscalitat. El tres ponents comentaran, mitjançant preguntes i respostes, la seva visió tant del present com del futur de la fiscalitat mediambiental a Catalunya, a Espanya i al món.

Sessió organitzada per la Comissió de Fiscalistes | REAF Catalunya i la Comissió de Gestió Pública del CEC

Sessió 9

Novetats del nou marc normatiu concursal: la reestructuració com a instrument per facilitar la viabilitat i sostenibilitat del projecte empresarial

Introducció:

RODRIGO CABEDO GREGORI

Membre de la Comissió de Mercantil, Concursal i Experts Judicials del Col·legi d'Economistes de Catalunya

El Reial Decret Legislatiu 1/2020 de 5 de maig pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Concursal crea un nou horitzó per a les empreses amb dificultats i per als professionals que hauran de participar en els procediments d'insolvència i en la detecció de la insolvència o la seva probabilitat. Per la qual cosa serà necessària la intervenció de l'economista expert per a la realització d'una anàlisi prèvia abans del desenvolupament o la implantació del pla de reestructuració.

En la sessió es tractarà la definició i el perímetre d'afecció dels plans de reestructuració i la seva comunicació, les diferents classes de creditors, la votació i aprovació del pla de reestructuració per cada classe i, si és el cas, pel deutor, així com la possible homologació del pla de reestructuració i els efectes pels creditors dissidents o inclús els

socis (reestructuració forçosa), la impugnació o l'incompliment del pla de reestructuració. Es tractarà també la resolució dels contractes en interès de la reestructuració i sobre la protecció del finançament, i dels actes previstos en el pla de reestructuració per al finançament interí, el finançament pont i davant d'accions rescissòries.

Per tractar aquest tema comptem amb la participació de la Il·lma. Sra. **Montserrat Morera Ransanz**, magistrada jutge titular del Jutjat Mercantil 9 de Barcelona, que en la seva intervenció desenvoluparà tots aquells nous aspectes del text refós, així com la seva aplicació processal.

Seguidament intervindrà el Sr. **Josep Pujolràs Nonell**, economista i advocat amb una acreditada experiència en el dret de la insolvència, que abordarà els diferents aspectes relacionats amb l'important paper de l'expert en reestructuracions.

Sessió organitzada per la Comissió de Mercantil, Concursal i Experts Judicials del CEC.

Sessió 10

Sostenibilitat i noves polítiques de salut

Introducció:

MIQUEL ARRUFAT VILA

President de la Comissió d'Economia de la Salut del Col·legi d'Economistes de Catalunya

La Comissió d'Economia de la Salut del Col·legi d'Economistes lidera una de les taules de la Jornada dels Economistes que duu com a títol "Sostenibilitat i noves polítiques de salut", entenent *salut* en la seva definició més àmplia feta recentment per l'OMS (la salut és un estat de complet benestar físic, mental i social, i no solament l'absència d'afeccions o malalties) que ens permet no només centrar-nos en el sector de la salut, sinó també en el social. La taula s'iniciarà

amb el repàs dels pressupostos destinats a salut i drets socials en els darrers exercicis, el seu pes en el total dels pressupostos, comparativa amb d'altres comunitats autònomes i dades per capita, la seva evolució en el temps i, sobretot, les perspectives de futur de les polítiques de salut (salut en totes les polítiques), seguidament i des de la visió de la gestió i el rol assistencial, fent una anàlisi de les fortaleces i oportunitats del sistema de salut i social, així com també de les seves àrees de millora i barreres perquè es produeixin, i també la visió de tot plegat per part de les entitats proveïdores del sistema.

Per parlar-ne comptarem amb la directora general de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya, **Esther Pallarols Llinàs**; el director de l'Àrea Assistencial al Servei Català de la Salut, **Ignasi Carrasco Miserachs**, i la directora general de la Unió Catalana d'Hospitals, **Roser Fernández Alegre**.

Sessió organitzada per la Comissió d'Economia de la Salut.

Sessió 11

Camins renovats per la sostenibilitat agroalimentària i forestal

Introducció:

FRANCESC REGUANT FOSAS

President de la Comissió d'Economia Agroalimentària del Col·legi d'Economistes de Catalunya

El sector agroalimentari en sentit ampli, incloent-hi l'activitat forestal, abasta el segment més important de la nostra economia, amb una vinculació directa amb tota la població en tant que consumidora necessària i, conseqüentment, amb fortes implicacions en les dinàmiques socials.

En aquest sentit, parlar de sostenibilitat exigeix parlar d'agroalimentació. En concret,

bona part dels objectius de desenvolupament sostenible tenen una relació directa o indirecta amb l'agroalimentació.

La sessió destinada al sector agroalimentari, atesa l'amplitud del tema, ens exigeix concentrar els continguts. Hem escollit tres temes en els quals estem al començament de grans canvis transformadors: una manera diferent d'entendre la realitat forestal, les noves alternatives alimentàries i la revolució del *packaging*.

- Boscos per impulsar l'economia rural. El bosc, un desconegut que ocupa la major part del territori de Catalunya. **Marc Castellnou** ens parla d'una manera diferent, fins ara, de gestionar aquesta realitat. Ens agradaria preguntar-li, dins del marc d'aquesta nova gestió, el paper que pot desenvolupar l'agricultura i la ramaderia extensiva, a més de la mateixa activitat forestal productiva.

- Nous camins per a l'alimentació sostenible. Voldríem conèixer l'opinió de **Santi Aliaga** sobre els potencials a Catalunya per a una alimentació *plant based* i el possible desenvolupament d'alternatives provinents de desenvolupaments biotecnològics.

- Portar el menjar a la taula de manera sostenible (*packaging*). Ens agradaria que **Montse Castillo** ens donés informació i la seva opinió sobre els camins per incorporar els envasos a la bioeconomia circular i sobre el rol i futur del plàstic en aquesta funció.

Sessió organitzada per la Comissió d'Economia Agroalimentària del CEC.

Sessió 12

Nous professionals en un entorn de sostenibilitat

Introdutora:
ÀNGELS FITÓ BERTRAN

Vicedegana del Col·legi d'Economistes de Catalunya

En el context del mercat de treball s'estan produint un conjunt de transformacions. Aspectes com la transició energètica, la nova globalització o la digitalització estan modificant els perfils professionals cap a nous nínxols de treball. Si a escala individual correspon al professional reconèixer quines són les capacitats que encara li aporten valor en termes d'ocupació, i identificar aquells aspectes a desenvolupar, a

escala corporativa és l'organització qui ha d'impulsar el redisseny de plans de carrera professional i modificar les seves dinàmiques organitzatives per captar i retenir talent.

Alhora, correspon als estaments públics dissenyar polítiques actives d'ocupació que propiciïn la mobilitat —o transició— laboral de les persones. I, per descomptat, les universitats, que en aquest context multi-actor han de voler i poder preservar, però de manera renovada, un rol principal en la generació, l'intercanvi i l'aplicació de coneixement.

En aquest context, la sessió vol abordar des de perspectives diverses els reptes que cal afrontar per garantir una formació i una ocupació sostenibles. Una sostenibilitat mesurada en termes de 1) oportunitat, perquè s'ajusten oferta i demanda de perfils professionals, 2) resiliència, perquè permet a les organitzacions captar i retenir talent, i 3) rellevància perquè es garanteix que el talent és font de competitivitat.

Ho farem amb el secretari de Treball de la Generalitat de Catalunya, **Enric Vinaixa** i Bonet; la responsable de la Unitat d'Anàlisi i Prospecció del Mercat de la Universitat Oberta de Catalunya, **Carme Pagès Serra**, i la professora agregada de Recursos Humans a la Universitat Oberta de Catalunya, **Eva Rimbau Gilabert**.

Seu de Girona

Data: dijous 1 de desembre de 2022

Hora: 17.30 hores

Lloc: Palau de Congressos de Girona (passeig de la Devesa, 35, Girona) i *on-line*

Introducció:

JOSEP MARIA PERRAMON REYNER

Vocal del Comitè Executiu de la seu de Girona del Col·legi d'Economistes de Catalunya

La XXIII Jornada dels Economistes a Girona "Els reptes de la sostenibilitat de l'economia catalana" l'hem dissenyat seguint els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) acordats en la Conferència de Rio +20, en els quals es basa l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Aquests es plantegen com uns objectius orientats a l'acció, concisos, fàcils de comunicar, limitats en nombre i universalment aplicables a tots els països, tenint en compte les diverses realitats i els nivells de desenvolupament.

Hem demanat a quatre empreses de les nostres comarques que vinguin al Palau de Congressos de Girona a explicar-nos, en quinze minuts cadascuna, quins són els projectes que han portat a terme o que pensen portar a terme en els propers anys en matèria de sostenibilitat, entesa com l'equilibri entre el medi ambient, l'equitat i l'economia.

Com ja és habitual a la Jornada dels Economistes a Girona, tenim el plaer que obrin la sessió **Marta Madrenas i Mir**, alcaldesa de Girona, acompanyada per **Lluís Bigas de Llobet**, president territorial del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

A continuació, farà l'entrada l'empresa garrotxina LC Paper, amb més de cent-quaranta anys d'història, un exemple dels ob-

jectius Indústria, innovació i infraestructura i acció pel clima, que ha apostat per esdevenir un referent mundial en termes de sostenibilitat en la fabricació de paper. L'empresa ha generat una cultura pròpia basada en l'enginyeria interna, la intensitat en processos de recerca i la generació pròpia d'energia. Aquesta cultura li ha permès generar multitud de patents i portar al mercat productes trencadors en termes de sostenibilitat. El gerent n'és **Pau Vila Garcia**, i serà qui ens acompanyarà a la Jornada.

El 1954, la família Xifra va fundar Comexi, i no ha deixat d'estar al capdavant de l'empresa des d'aquell moment. L'empresa compta amb una àmplia experiència en la fabricació de béns d'equip per a la indústria de la conversió de l'envàs flexible. Com a director de transformació i membre del consell d'administració, **Pau Xifra Rosich** ens explicarà les accions de sostenibilitat en indústria, innovació i infraestructura, així com en acció pel clima.

La Cooperativa La Fageda fa quaranta anys que duu a terme des de la Garrotxa objectius tan importants com els de fi de la pobresa, treball digne i creixement econòmic.

Quatre empreses de les comarques gironines explicaran els seus projectes en matèria de sostenibilitat

mic, igualtat de gènere, reducció de les desigualtats i aliança pels objectius. A més, aconsegueixen objectius com aigua neta i sanejament, energia neta i assequible, i consum i producció responsables. Com ho fan? La seva directora general adjunta, **Silvia Domènech Arimany**, ens ho explicarà.

Un tema de gran actualitat és l'energia, pel seu elevat cost, els seus sistemes de producció i la seva influència en els preus dels productes de consum. A les nostres comarques tenim Som Energia, la cooperativa d'energia verda. Amb els objectius d'energia verda no contaminant, producció i consum responsables i igualtat de gènere, **Eduard Quintana Fàbrega**, de l'equip de mercat elèctric, i **Marc Roselló Casas**, de l'equip de transformació energètica, ens explicaran el seu sistema de model energètic participatiu.

En acabar, està previst que **Rosaura Jimenez Xiberta**, economista i membre del consell executiu a Girona del Col·legi d'Economistes, i en aquesta edició encarregada de conduir la Jornada, obri un debat entre els ponents i el públic.

Clausuraran la Jornada **Carles Puig de Travy**, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya, i Lluís Bigas de Llobet.

Per acabar l'acte, se servirà un refrigeri a peu dret entre els assistents. ■

Seu de Lleida

Data: divendres 18 de novembre de 2022

Hora: 19.00 hores

Lloc: Sala d'Actes del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Lleida (c/ Pere de Cabrera, 16, Lleida) i *on-line*

Coordinador:

XAVIER TICÓ CAMÍ

Vicepresident de la Comissió d'Economia Agroalimentària del Col·legi d'Economistes de Catalunya

A les Terres de Lleida destaquen moltes iniciatives empresarials que excel·leixen en l'àmbit de la sostenibilitat econòmica i mediambiental i que demostren que som un territori d'oportunitats!

Us convidem a conèixer el **Grup Nufri**, operador global que practica l'economia circular. Nasqué al Pla d'Urgell l'any 1973, l'any vinent celebrarà el 50è aniversari de la seva fundació. En els inicis, es va centrar a produir planter i fruita fresca, així com en la frigoconservació i la comercialització de fruites. Posteriorment, va incorporar l'activitat de transformació industrial de fruita (concentrats, sucres, cremogenats, aromes i olis essencials) i, en els darrers anys, a més, el grup destaca per l'optimització de l'energia necessària per als seus processos industrials mitjançant energies renovables en diverses modalitats, cogeneració i biomassa. Des de l'any 2017, subministra energia a altres empreses, així com habitatges, mitjançant l'empresa del grup **Energia Nufri, SL**, que ens presentarà **Xavier Argilés**.

A més de la visió de la sostenibilitat del Grup Nufri, presentarem la important tasca de recerca en l'àmbit de la gestió energètica eficient que s'està duent a terme a l'Escola Politècnica de la Universitat de Lleida (UdL). Hem convidat **Montse Vilarrubí**, cofunda-

dora de l'empresa **Universal Smart Cooling, SL** (Uniscool), una *spin-off* de la UdL i la Universitat de Sherbrook al Quebec (Canadà), constituïda al febrer d'enguany, amb seu social al Parc Científic i Tecnològic de Lleida, que es dedica a la refrigeració líquida a microescala de components electrònics. La seva missió és reduir fins a un 70% el consum energètic associat a la refrigeració dels centres de dades, mitjançant un sistema patentat de refrigeració líquida, intel·ligent i directe al xip, influïnt positivament en la vida útil del component. Un centre de processament de dades i la multinacional Intel ja estan testant aquesta tecnologia.

Amb vocació d'expansió internacional, parlarem amb **Jordi Barri**, de **Flax & Kale**, sobre la seva visió de la cuina saludable i flexitariana, amb restaurants a Lleida, Barcelona i, recentment, a Madrid, seguint amb el pla d'expansió que té previst. Mitjançant una estètica molt cuidada dels locals, el confort i la gastronomia, fomenta un estil de vida amb valors de respecte a la salut, el medi ambient i les persones.

Aquesta empresa familiar va començar fa 40 anys al restaurant Paradís de la ciutat de Lleida a iniciativa de **Teresa Carles i Ramon Barri**, que van ser fidels a una manera de pensar vegetariana. La segona generació de l'empresa familiar ha sabut expandir el model de negoci amb una visió molt clara de futur, innovació, diversificació i també amb resiliència enfront de la pandèmia. Disposen d'un modern obrador a Bell-lloc (Llei-

da) i un potent equip d'R+D que va permetre, durant les restriccions a l'hoteleria, adequar la seva producció i fer-la accessible als seus clients per mitjà d'una botiga *on-line* i també incrementar la seva proposta venent el producte als supermercats. Ha llençat al mercat tota una gamma de begudes, així com la major gamma de carns i formatges *plant-based* fabricats a Espanya.

Juli Alegre ens presentarà l'aposta de les Terres de Lleida, el Pirineu i l'Aran, articulada des del **Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida**, per la certificació Biosphere destination atorgada per l'Institut de Turisme Responsable, que acredita el conjunt de les Terres de Lleida com un destí de turisme responsable, ambientalment sostenible, socialment inclusiu i universalment accessible. En paral·lel, es promou que moltes empreses de serveis turístics i allotjaments obtinguin el certificat Biosphere Sustainable Lifestyle. I també el projecte "Naturalment Lleida", vinculat a actuacions turístiques en matèria de sostenibilitat que compta amb un finançament de 3,5 M€ dels fons Next Generation de la UE aprovats en la convocatòria extraordinària dels plans de sostenibilitat turística.

Us esperem a l'auditori de la seu territorial a Lleida per retrobar-nos i fruit amb les presentacions dels ponents d'enguany, convençuts de la il·lusió col·lectiva que generen les iniciatives que sorgeixen del nostre ecosistema emprenedor i que presentem cada any a la nostra Jornada! ■

Seu de Tarragona

Data: dijous 3 de novembre de 2022

Hora: 19.00 hores

Lloc: Seminari Centre Tarraconense
(Sant Pau, 4, Tarragona) i *on-line*

Introductor:

MIQUEL ÀNGEL FÚSTER

*President de la seu de Tarragona
del Col·legi d'Economistes de Catalunya*

La Jornada i el Sopar dels Economistes d'enguany reprenen per fi el format presencial habitual, després de dos anys, on l'organització ha estat totalment condicionada per l'evolució de la pandèmia de la COVID-19. I ho farem en un lloc molt adient: el Seminari de Tarragona.

El tema que tractarem és un dels més actuals i de més importància: els reptes per a la sostenibilitat de l'economia catalana. Volem fer una aproximació des d'un punt de vista més ampli que el que habitualment entra en la definició de l'acrònim ESG ("Environment, Social and Governance").

Les circumstàncies internacionals actuals conegudes per tothom condicionen absolutament l'evolució de l'economia a curt termini (i no permeten fer prediccions basades en variables exclusivament econòmiques per la complexitat de la situació), però cal posar la mirada en un horitzó temporal més llarg per comprendre com podem fer sostenible el futur comú. Com és obvi, es tracta de fer una aproximació multidisciplinària, per la varietat de derivades de la temàtica: econòmiques, socials, mediamientals, etc.

Quan des del punt de vista econòmic s'estava produint una recuperació a escala internacional amb la superació (parcial) de la pandèmia, la invasió russa d'Ucraïna ha trastocat el taulell de joc mundial. Els incre-

ments de preus i els alts nivells de deute ja venien d'abans de la guerra, però l'actual situació ha produït una tempesta perfecta on les polítiques monetàries i fiscals tenen una capacitat limitada per resoldre els problemes, atès que bona part de les turbulències provenen de variables exògenes. Com és evident, la casuística és molt diversa i la repercussió del conflicte varia substancialment en funció del lloc del món del qual es parli.

La Jornada se celebrarà al Seminari de Tarragona i tindrà l'estructura habitual, amb la benvinguda i presentació per part del president territorial i del degà de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat Rovira i Virgili (de la qual el Col·legi és padrí de la promoció de graduats). Tot seguit, prendran la paraula els tres conferenciants, que disposaran d'uns 25 minuts cadascú per abordar la temàtica des de la seva òptica.

En primer lloc, **Marta Espasa**, secretària d'Hisenda de la Generalitat de Catalunya, farà la pinzellada de la sostenibilitat per part de les administracions públiques. Hi ha diversos eixos en aquest sentit, des del mateix finançament públic (que ha de ser suficient i sostingut en el temps, però també assumible a llarg termini) fins a les actuacions encaminades a fer tributar determinades activitats o fets contaminants. En aquest sentit, l'administració catalana ha estat pionera, per exemple, en la imposició sobre les emissions de diòxid de carboni.

Després prendrà la paraula **Josep Maria Cruset**, president de l'Autoritat Portuària de Tarragona, entitat que des de fa anys col·labora en l'organització de la nostra Jornada. Abordarà el concepte de la sostenibilitat des de la perspectiva d'una infraestructura econòmica crítica per al territori, el Port de Tarragona, i el transport marítim.

Per últim, **Ignasi Cañagueral**, president de l'AEQT (Associació d'Empreses Químiques de Tarragona) i director de DOW Chemical, ens parlarà des de la seva doble experiència sobre les polítiques de sostenibilitat de la indústria tarragonina, que suposa el 20% del PIB de la demarcació, i és una activitat econòmica fonamental de la nostra demarcació des de fa dècades.

A continuació, celebrarem el Sopar dels Economistes al mateix lloc, en el qual compartirem les habituals distincions als col·legiats amb 25 i 50 anys de col·legiació i als companys que aquest any compleixen 65 anys, així com al millor expedient acadèmic de la FEE de la URV. També atorgarem els premis al despatx i a l'economista d'empresa de l'any de la demarcació. Finalment, lliurarem el premi trajectòria professional a una destacada personalitat del territori, **Joan Bosch**, del prestigiós restaurant Can Bosch, de Cambrils. ■

PRO de PROfessional

A Sabadell Professional som on hi ha els millors PROfessionals

Perquè treballem en PRO dels PROfessionals com tu per oferir-te solucions financeres pensades per als professionals del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

Innovem constantment la nostra oferta de productes i serveis per ajudar-te a aconseguir els teus objectius i protegir els teus interessos

I, a més, comptem amb un equip de gestors especialitzats preparats per acompanyar-te i per donar resposta a les teves inquietuds i necessitats financeres.

Podríem omplir aquest anunci amb arguments i ofertes difícils de rebutjar, però preferim començar a treballar. Per això et convidem a contactar amb nosaltres i un gestor t'explicarà amb detall els avantatges que tenim per a tu.

T'estem esperant.

sabadellprofesional.com

900 500 170

Nota d'opinió amb motiu de la 27a edició de la Jornada dels Economistes

- La sostenibilitat fa referència a un **canvi profund de paradigma sobre què i com produïm i què i com consumim**, la qual cosa significa transformar els fonaments del nostre model econòmic, afectant a planeta, persones i progrés.

- La sostenibilitat esdevé un dels principis del Col·legi d'Economistes de Catalunya i **un dels reptes que marquen transversalment l'activitat de l'actual Junta de Govern**.

- En els darrers temps **s'ha tensionat considerablement el trilema energètic** (seguretat de subministrament, accés a l'energia i sostenibilitat ambiental) i s'ha obert un debat sobre el desenvolupament sostenible, que **pot generar tensions i conflictes i provoquin decisions no desitjades**.

- És necessari **modificar les bases del desenvolupament sostenible actuals**. Cal **avaluar si és necessari posposar els objectius establerts**, tenint present on volem anar i amb quins recursos disposem, **endarrerir/alentir el procés dissenyat**, fixant nous terminis i més flexibles, i **definir les inversions necessàries**.

- Catalunya té un **desplegament** de les energies renovables i d'assoliment dels reptes de descarbonització **endarrerit**, denotant un **estancament en la transició energètica** i una **manca d'estratègia per desenvolupar el model de sostenibilitat què necessita**.

- La societat catalana i el seus representants i autoritats **han de reflexionar àmplia i urgentment sobre el seu model energètic i de sostenibilitat i actuar amb celeritat**.

Sostenibilitat: un nou paradigma social i econòmic

- En els darrers decennis, la industrialització, el creixement de la població i la globalització han augmentat molt ràpidament i sobre unes bases que han posat en perill el planeta, la sostenibilitat dels recursos limitats i, en definitiva, els fonaments de la nostra societat actual i futura. Quan ens preguntem què és la sostenibilitat, no podem definir-la com si fos un únic aspecte. Va molt més enllà i impregna el conjunt de la nostra vida. **El món en què vivim exigeix posar en una balança els aspectes ambientals, socials i econòmics per poder dissenyar una societat més justa i respectuosa amb el què ens envolta i amb les generacions futures**.

- La **sostenibilitat ambiental** és la capacitat d'obrar que hem de tenir les persones

per poder treure rendiment de la natura, tot mantenint-ne i cuidant-ne els aspectes biològics i la biodiversitat. Aquesta conservació implica mantenir la varietat i la qualitat dels recursos, sense alterar-los.

- La **sostenibilitat social** és considerada l'objectiu de l'equilibri econòmic i ambiental. Aquest terme fa referència al fet de ser capaçs de donar resposta a les necessitats del present sense comprometre les del futur, garantint-ne uns mínims de confortabilitat en condicions d'igualtat. És a dir, que tots puguem gaudir dels recursos de manera que els deixem disponibles i inalterables per als propers anys. El que es busca és que el respecte al medi ambient i l'equilibri econòmic tinguin com a conseqüència un benestar social durador i estès per a tothom. Sense una distribució justa de la riquesa no hi ha sostenibilitat.

- La **sostenibilitat econòmica** és la capacitat per desenvolupar riquesa adequada i equitativa per a tots els estaments socials i les persones que els integren, de manera que puguin ser independents per fer front a les seves despeses i necessitats econòmiques, garantint-ne, com a mínim, les mateixes condicions per a les generacions futures.

- La sostenibilitat és el principal repte que té actualment, i que tindrà en els propers anys, la societat i l'economia a nivell mundial. Contempla tota l'activitat humana (econòmica, cultural, social...) encaminada a cercar el benestar i el progrés en un context de cura del medi ambient, i permet dibuixar la via per afrontar els desafiaments globals que té i tindrà el món, com són l'emergència climàtica, la desigualtat en sentit ampli... En definitiva, fa referència a un **canvi profund de paradigma sobre què i com produïm i què i com consumim, la qual cosa significa transformar els fonaments del nostre model econòmic actual.**

- El concepte de sostenibilitat, i, més concretament, el de "desenvolupament sostenible", apareix publicat per primera vegada a l'*Informe Brundtland* de l'any 1987 per a les Nacions Unides, que examina el desenvolupament econòmic i social (progrés i benestar equitatiu), juntament amb la sustentabilitat ambiental (ús dels recursos sense comprometre el futur), i alerta de les conseqüències negatives pel medi ambient de la carrera econòmica i la globalització. Per tant, el concepte de sostenibilitat és molt ampli i té moltes arestes, cobrint tots els àmbits socioeconòmics (regulació, finances, empreses, competitivitat, fabricació, consum...). Es tracta d'un **repte impossible d'obviar per part dels diferents agents socioeconòmics, des de les famílies i els individus fins a les empreses, passant per les organitzacions i corporacions de tot tipus i les diverses administracions públiques, i que exigeix, a més, coordinació i cooperació a tots els nivells.**

- Després de la Cimera del Mil·lenni de l'any 2010 s'acorden els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM), que perseguien millores en salut, educació, vida, sostenibilitat ambiental, fam, pobresa, igualtat de gènere..., compromís que es materialitzà en l'**Agenda 2030 de l'ONU per al Desenvolupament Sostenible de l'any 2015.** Aquesta és un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, establert per 193 estats, que contempla **17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**, els

quals inclouen, a la seva vegada, 169 metes en els camps econòmic, social i mediambiental, que tenen per finalitat aconseguir un futur sostenible. Els 17 ODS són els següents:

- Objectiu 1. Fi de la pobresa
- Objectiu 2. Fam zero
- Objectiu 3. Salut i benestar
- Objectiu 4. Educació de qualitat
- Objectiu 5. Igualtat de gènere
- Objectiu 6. Aigua neta i sanejament
- Objectiu 7. Energia assequible i no contaminant
- Objectiu 8. Treball decent i creixement econòmic
- Objectiu 9. Indústria, innovació i infraestructures
- Objectiu 10. Reducció de les desigualtats
- Objectiu 11. Ciutats i comunitats sostenibles
- Objectiu 12. Producció i consum responsables
- Objectiu 13. Acció per el clima
- Objectiu 14. Vida submarina
- Objectiu 15. Vida d'ecosistemes terrestres
- Objectiu 16. Pau, justícia i institucions sòlides
- Objectiu 17. Aliances per aconseguir els objectius

Compromisos del Col·legi d'Economistes de Catalunya amb la sostenibilitat

- La sostenibilitat esdevé **un dels fonaments del Col·legi d'Economistes de Catalunya i un dels reptes que marquen transversalment l'activitat de l'actual Junta de Govern**, en el que estan implicades totes les comissions de treball i la mateixa organització. Això es palesa en diferents iniciatives.

- En la segona meitat del decenni dels anys noranta del segle XX es crea la **Comissió d'Economia i Sostenibilitat** (abans Comissió d'Economia del Medi Ambient) **del Col·legi d'Economistes de Catalunya.** Aquesta considera que la sostenibilitat econòmica ha de ser al centre de les accions de la societat, i es manifesta a favor de situar els següents temes clau com a prioritaris:

- Lluitar contra l'emergència climàtica, desenvolupant decididament l'eficiència energètica i la generació d'energia elèctrica a partir de fonts renovables per tal d'aconseguir, amb urgència, la neutralització de les emissions de carboni.
- Limitar al màxim la utilització de recursos naturals no renovables, donant impuls a l'economia circular.
- Fomentar que els recursos que es mobilitzin a través dels mercats financers s'ori-

entin al finançament de productes sostenibles-ESG (*Environmental, Social and Governance*) a llarg termini, minimitzant-ne la volatilitat i afavorint la transparència.

- Impulsar les accions d'assegurança conjunta per fer front als riscos globals, incloent-hi els sanitaris, a fi de dotar de la major estabilitat possible el teixit productiu i el benestar general.
- Assegurar el desenvolupament del capital natural i dels ecosistemes (biodiversitat) per convertir-los en un element essencial de benestar present i futur.
- Desenvolupar una economia sostenible efectiva, prenent per guia els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides.

- En línia amb els criteris ESG (*Environmental, Social and Governance*), altres comissions de treball del Col·legi d'Economistes de Catalunya han tingut un important protagonisme en el desplegament d'activitat al voltant de la sostenibilitat, com per exemple la Comissió d'Economistes d'Empresa, la Comissió d'Economistes per una Economia Social i la Comissió de Gestió Pública. Paral·lelament, no es pot oblidar la **rellevància del paper palesat per les comissions que aborden els aspectes professionals**, com la fiscalitat, l'auditoria de comptes, la comptabilitat o l'àmbit mercantil.

- En resum, **totes les comissions de treball del Col·legi d'Economistes de Catalunya han abordat d'una manera o altre aspectes de la sostenibilitat**, com per exemple els recursos limitats, la igualtat de gènere, la salut, la pobresa, l'habitatge social, o l'energia. En aquesta línia, s'han dut a terme moltes i diverses activitats, com, entre altres, actes, cursos, publicacions i enquestes. Un exemple és el *Baròmetre d'Economia Circular de l'Empresa Catalana*, que es fa bi-anualment en col·laboració amb Foment del Treball Nacional, Pimec, el Tecnocampus Mataró-Maresme i el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya.

- Operativament, **el Col·legi ha endegat en el seu dia a dia múltiples accions internes en favor de la sostenibilitat**, com, per exemple, les iniciatives "residu zero" i "Col·legi sense paper", la substitució de plàstics, el reciclatge, o el voluntariat en accions de caire social.

- D'altra banda, cal esmentar que el Col·legi d'Economistes de Catalunya està adherit al **Pacte Mundial de l'ONU** i a l'**Acord naci-**

onal per a l'Agenda 2030 a Catalunya, i és membre de l'Aliança Catalunya 2030. En línia amb això últim, es pot apuntar que el Col·legi d'Economistes de Catalunya subscriu els **10 reptes per al desenvolupament sostenible de Catalunya** aprovats el 22 de setembre de 2022 en el marc dels treballs del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible i de l'Aliança Catalunya 2030. Aquests són els següents:

1. Necessitat d'accelerar la transició energètica, que ha de ser sostenible i justa.
2. Llentitud en la transició del model econòmic cap a economies circulars i economies compartides, que limita la capacitat industrial i el desenvolupament d'un ecosistema nacional d'innovació transformador.
3. Manca d'eficàcia, eficiència i coordinació entre administracions, agents socials, empreses i institucions.
4. Manca de les infraestructures i serveis de transport i mobilitat adequades en un context d'emergència climàtica a tot el territori.
5. Les anomalies climàtiques afecten notablement el funcionament dels principals ecosistemes, fet que minva la provisió de molts dels seus serveis i impacta sobre sectors bàsics de l'economia i la salut i benestar de les persones, amb especial severitat sobre la població més vulnerable, i que podria veure's agreujat en futurs escenaris climàtics.
6. Dificultat d'accés a un habitatge digne.
7. Taxes elevades de pobresa i exclusió social, agreujades pel context de crisi actual i problemes estructurals no resolts (dificultats d'accés a l'habitatge, atur i mercat de treball precari).
8. Necessitats del món rural poc escoltades i amb reptes pendents en relació als serveis, les infraestructures i la legislació per afavorir les noves ruralitats, facilitar el repoblament d'espais abandonats i contribuir a l'impuls de la innovació i de la creativitat en entorns rurals.
9. L'envelliment poblacional i la necessitat de millora de les condicions de vida i els drets de la gent gran.
10. Els factors classe social, edat, discapacitat/diversitat funcional, diversitat religiosa i de creences, gènere, orientació sexual i identitat o expressió de gènere, origen, racionalització i salut mental són encara font de discriminació i condicionament per a la igualtat.

Unió Europea: transició versus sobirania

• El Pacte Verd Europeu (Green Deal) del mes de desembre de l'any 2019 estableix

com a objectiu arribar a la neutralitat climàtica el 2050, amb la finalitat de reduir les emissions netes de gasos amb efecte hivernacle a, almenys, un 55% respecte a les emissions del 1990 d'aquí al 2030 i de dissociar el creixement econòmic de l'ús de recursos. Aquests objectius, emmarcats en els compromisos internacionals de la Unió Europea en l'Acord de París signat el 2015, exigiran esforços significatius de descarbonització que afectaran directament tant els ciutadans com les empreses comunitaris. El Pacte Verd Europeu es complementa amb el paquet legislatiu **"Fit for 55"**, fet públic el mes de juliol del 2021, que presenta un pla d'acció política de 14 propostes sobre com assolir els objectius climàtics d'Europa.

• La sostenibilitat i, concretament, la transició energètica dissenyada a la Unió Europea i que potencia les energies renovables té tres objectius. Un, fa referència a la **crisi climàtica**, que exigeix una descarbonització de l'economia on un dels factors més importants són els vectors energètics empleats en els sistemes domèstics i productius, traient combustibles fòssils. Dos, la cerca de la **sobirania energètica** de la Unió Europea, minimitzant la dependència d'altres països. I tres, la **cura del medi ambient** i la minimització de l'impacte ambiental en l'obtenció de fonts energètiques i en la generació d'energia no renovable. Lògicament, el disseny i l'actuació de la transició energètica té clares conseqüències per a la ciutadania i les empreses comunitàries.

• En els darrers anys i, sobretot, en els últims mesos **s'ha tensionat considerablement el trilema energètic**, d'assegurar el subministrament energètic en condicions competitives, proporcionant a la vegada accés universal a l'energia i promovent la protecció i sostenibilitat ambiental. S'ha obert un imprescindible i profund debat sobre la transició energètica i el desenvolupament sostenible, en un context d'urgència per **la crisi energètica i la crisi alimentària**, associat a la guerra Ucraïna-Rússia, la disrupció en les cadenes de subministrament, l'augment de demanda d'energia postpandèmica i el fort impuls de tensions inflacionistes al conjunt del món. Com a conseqüència de tot això, s'observa un **impuls dels vectors energètics tradicionals**, base actual del progrés econòmic de la Unió Europea i, també, de la resta del món. **Aquesta conjuntura ens està conduint a tot el contrari del que hauria de ser el paradigma de la sostenibilitat i això tindrà efectes socials i econòmics.**

• La present crisi energètica **pot generar més tensions i conflictes, posant en qüestió la unitat de la Unió Europea i les relacions entre països**. A més, modificarà models i estatus quo existents entre i dins dels diferents països, alterant lideratges tradicionals. Els responsables dels diferents governs han de ser conscients que decisions equivocades en aquest sentit poden provocar conseqüències no desitjades a tots els nivells.

• Actualment, **el més important és garantir el subministrament d'energia, i s'és conscient de que no serà a un preu adequat, cosa que tindrà un impacte sobre les famílies i sobre les empreses**. Els actuals costos energètics posen en perill moltes famílies, especialment les més vulnerables, i moltes empreses, sobretot les electrointensives. Aquest fet ens ha de fer reflexionar sobre la demanda i sobre les bases de la "confortabilitat" de persones i societats i sobre la competitivitat de les empreses i països.

• La importància de la crisi energètica actual ha portat les autoritats comunitàries a actuar sobre el procés de transformació cap a la sostenibilitat amb propostes i mesures de gran transcendència. Una d'elles, per exemple, és que per primera vegada es proposa **intervenir fiscalment sobre els beneficis de les empreses**, en aquest cas del sector elèctric, sobre la base de que es tracta d'una distribució de rendes i que els lobbies no es poden beneficiar de guanys derivats de l'energia. En la mateixa línia, es pot apuntar la **reforma del mercat elèctric i l'etiquetatge, a nivell europeu, de l'energia nuclear i del gas com energies "verdes"**. Tot això introdueix canvis profunds en l'*statu quo* comunitari en un context completament nou, que marcarà l'esdevenidor en els propers anys. A més, la incertesa actual porta la transició cap a una **necessària sobirania energètica europea però sense estar suficientment preparats**, cosa que ens aboca a mantenir i potenciar determinades energies fòssils i minerals, inicialment destinats a desaparèixer com a vectors de futur. Val a dir, d'altra banda, que des del 2021 la tendència alcista dels preus de l'energia evidencia disfuncions en el subministrament, la capacitat i la demanda.

• En aquest difícil context geopolític i econòmic i de reptes i objectius comunitaris, resulta altament complexa i difícilosa empènyer el desenvolupament sostenible i la transició energètica. **No es podran dur a terme**

sobre els principis previstos fa uns anys ni en els terminis establerts.

En aquest sentit, la Unió Europea ha començat a fer passos per relaxar, a curt termini, la urgència en el canvi de combustibles fòssils per alternatius, per augmentar, a mitjà termini, la dependència de l'energia nuclear com a energia de transició i potenciar la interconnexió de xarxes de gas, augmentant la capacitat comunitària de regasificació, i per accelerar, a llarg termini, la implantació de les energies renovables. **La política energètica europea focalitza les seves prioritats vers a la seguretat del subministrament, cosa que comporta una revisió de les inversions a realitzar.** Per això, la Unió Europea impulsa el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR) i el REPowerEU. El MRR, aprovat el juliol del 2020, està dotat amb 724.000 milions d'euros i té per objectiu accelerar la transició verda i digital. Per la seva banda, el REPowerEU, aprovat el mes de maig d'enguany, pretén accelerar la transició energètica i està encaminat a assegurar el subministrament a través de la major diversificació, realitzant compres conjuntes d'energia i establint corredors via infraestructures energètiques, posant l'èmfasi en l'estalvi i l'eficiència energètiques i donant prioritat al gas renovable (hidrogen, biometà, ...).

- Preguntes com què és més contaminant el mix energètic actual o fer la transició a qualsevol preu i en les condicions actuals?, o estem disposats a pagar alts preus per dur a terme la transformació?, o la societat sacrificarà confortabilitat a canvi de sostenibilitat?, són qüestions no resoltes que mereixen una reflexió a tots els nivells. Segurament, **és necessari avaluar si cal modificar les bases de la transició energètica i del camí cap al desenvolupament sostenible**, tal i com estan dissenyades actualment, i en aquesta tessitura les noves tecnologies tindran un protagonisme important. Al respecte, cal considerar el següent:

- **Posposar els objectius establerts, tenint present on volem anar i amb quins recursos (propis) disposem.** Hem de definir un mix energètic que combini l'ús d'energies tradicionals amb el desplegament de les energies renovables durant més temps del que havíem pensat, per tal de fer possible el repte de la descarbonització. Cal redissenyar la transició energètica.

- **Endarrerir/alentir el procés dissenyat, fixant nous terminis i més flexibles, amb capacitat d'adaptació a les circumstàncies de cada moment, fent factible uns mínims de confortabilitat**

socials a uns costos/preus adequats. Això dependrà, per exemple, de la tecnologia, de la digitalització, del desplegament d'iniciatives com les comunitats energètiques...

- Tot l'anterior implica **definir les inversions necessàries que s'han de fer**, en àmbits com, per exemple, la fabricació de components, l'extracció de determinats minerals o el desenvolupament de tecnologies avançades, amb l'objectiu de garantir la sobirania comunitària. Aspectes a contemplar en aquest sentit són, entre altres, la capacitat i el retorn de les inversions a realitzar, el paper de la col·laboració públic-privada, la innovació i l'educació, el model fiscal, l'esquema de regulació, o la sobirania alimentària.

Catalunya en una cruïlla transcendental

- Catalunya té un **nivell de desplegament** de les energies renovables i, d'alguna manera, d'assoliment dels reptes de descarbonització **manifestament endarrerit en comparació a altres territoris i en relació als objectius existents actualment en molts sentits** (regulació, fiscalitat, implantació, consum, producció, ...), evidenciant-se, en cert sentit, que **anem en sentit contrari al què hauríem d'anar-hi**.

- A més, **Catalunya denota actualment una situació d'estancament en la transició energètica i una manca d'estratègia per desplegar realment el model de sostenibilitat que necessita i per impulsar les energies renovables**. Segurament té clars els objectius a perseguir -què voll-, però

evidencia un buit important sobre la manera d'aconseguir-los -com fer-ho possible!. Es manté en una **ambigüitat permanent** que obstaculitza la implementació i l'execució de projectes públics i privats concrets, imprescindibles per garantir la competitivitat i productivitat de les empreses i el progrés i benestar de les persones.

- **La societat catalana i el seus representants han de reflexionar àmpliament i de manera urgent sobre el seu model energètic i de sostenibilitat i actuar amb la màxima urgència pel que fa les mesures a emprendre.** Si la base energètica de Catalunya és, principalment, nuclear i no hi ha, per ara, fonts alternatives clares al nostre abast, cal pensar què fer i com fer-ho des de la neutralitat i amb la necessitat de garantir uns mínims de sostenibilitat, confortabilitat social i garantia de subministrament. El pla d'acció ha de contemplar actuacions concretes, normativa, terminis, calendari d'implementació...

- **El pla de govern de la Generalitat en matèria energètica i de sostenibilitat** ha de tenir present els següents aspectes:

- No pot d'oblidar que Catalunya **forma part d'un espai més ampli**, com és l'europeu, en el que s'ha d'integrar, per tal d'aprofitar les infraestructures existents adaptant-les a les noves necessitats i per obtenir fruit de les oportunitats.

- Contemplar una **perspectiva de mitjà i llarg termini** per que tingui èxit, evitant el curt terminisme.

- Partir d'una **anàlisi realista del que cada tecnologia pot garantir** quan a cobertura -continuada- de demanda energètica interna.

- Considerar la **diferent problemàtica existent segons el territori** i adaptar adequadament les mesures pertinents en cada cas.

- Definir i implementar l'estratègia amb la **col·laboració de totes les parts implicades** (polítics, sector públic, empreses, universitats, ...).

- Establir les **inversions** -molt significatives- si es volen assolir els objectius establerts, dotant convenientment les iniciatives i els projectes pressupostàriament i evitant la creació de falses expectatives.

- Elevar la prioritat i la responsabilitat de l'estratègia al **màxim nivell competencial de la Generalitat**, és a dir a Presidència, configurant un òrgan específic i especialitzat sobre la matèria, que impulsi i supervisi el desplegament del pla. ■

TERESA JORDÀ, CONSELLERA D'ACCIÓ CLIMÀTICA, ALIMENTACIÓ I AGENDA RURAL

“Si tots remem a l’una, podrem fer un canvi de model energètic a Catalunya”

Coincidint amb la propera celebració de la Jornada dels Economistes 2022 centrada en els reptes de la sostenibilitat de l’economia catalana, Teresa Jordà ens explica quins són els eixos de les seves polítiques.

CLARA BASSOLS

Periodista. Responsable de Premsa i Comunicació del CEC
cecprensa@coleconomistes.cat

Teresa Jordà és consellera d’Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural des del 26 de maig de 2021, amb el Govern de Pere Aragonès. Del maig de 2018 al maig de 2021 va ser consellera d’Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació del Govern de Catalunya amb el Govern de Quim Torra. Anteriorment ha estat alcaldessa de Ripoll i diputada al Congrés dels Diputats.

Quines grans estratègies segueix Catalunya per assolir l’Agenda 2030? És viable assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible marcats per les Nacions Unides?

Ens troben en un moment únic que cal aprofitar per accelerar la transformació del sector agroalimentari, forestal i marítim. Aquest im-

puls és imprescindible per assolir els objectius del Pacte Verd Europeu i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Si parlem del Govern de Catalunya, disposem de diverses estratègies o plans orientats a assolir l’Agenda 2030. Un primer element, molt rellevant políticament, és el Pla de Govern. Com tots els plans de Govern aprovats des de 2016, aquest estableix unes línies ambicioses que marquen l’actuació de tots els departaments de la Generalitat, la qual s’alineja amb els 17 objectius per al desenvolupament sostenible (ODS). Un altre document clau, és clar, és el Pla nacional per a la implementació de l’Agenda 2030 a Catalunya, aprovat al setembre de l’any 2019 i que conté més de 900 compromisos del Govern a escala catalana i global. Es tracta d’un pla interdepartamental en el qual van participar tots els departaments de la Generalitat, alguns dels quals van assumir per primera vegada que els seus àmbits competencials eren també considerats rellevants en les polítiques de desenvolupament sos-

tenible. Aquesta assumpció els va convertir immediatament en corresponsables de la implementació dels ODS. L’Agenda 2030, però, també s’ha d’assolir a través, entre altres, de tot el marc de planificació estratègic existent, com ara el Pla nacional per a la societat del coneixement, el Pacte nacional per a la indústria, l’Agenda rural de Catalunya o el Pla estratègic de l’alimentació de Catalunya, entre altres.

Pel que fa a la segona pregunta, malauradament, estem molt lluny d’assolir-los. Tant a escala internacional com europea i catalana. Tot i que s’han produït avenços importants en alguns d’ells, els indicadors dels ODS ens mostren una situació preocupant, amb reptes estructurals i algunes línies vermelles que estem superant, com ara la concentració de gasos amb efecte hivernacle a l’atmosfera, l’estat de la biodiversitat o la pobresa, on la COVID ha tirat enrere els avenços produïts durant els darrers vint anys en l’àmbit global. Ara bé, aquesta fotografia —que no ens

agrada— ha d'esperonar-nos a intensificar l'acció col·lectiva per assolir-los. O els assolim o els assolim, encara que potser no sigui exactament abans del 31 de desembre de 2030. No tenim alternativa.

En un context internacional com l'actual, l'objectiu de descarbonitzar l'economia europea l'any 2050 segueix sent realista?

Si mirem l'evolució de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i la concentració atmosfèrica d'aquests gasos, la preocupació és evident. Tot i que estem lluny de la descarbonització de l'economia global a curt termini, estem veient passos accelerats en algunes parts del món. A Europa, malgrat que el ritme encara és lent i continuem tenint una economia amb un gran consum de combustibles fòssils, com el petroli i els seus derivats i el gas, també podem veure passos endavant. Com sabeu, el desembre de 2019 la Comissió Europea va presentar el Pacte verd europeu, que fixava l'objectiu d'acon-

seguir ser un continent neutre en carboni en l'horitzó de l'any 2050. El juliol de 2021 es va aprovar la Llei climàtica europea, que incorpora aquest objectiu a la legislació europea i estableix una fita intermèdia de reduir les emissions com a mínim en un 55% de cara a 2030 respecte de les emissions de l'any 1990. La llei incorpora diverses propostes que han de permetre avançar —i de manera accelerada— vers l'assoliment d'aquest objectiu. I aquesta acceleració s'ha fet encara més evident en els darrers mesos, fruit de la guerra provocada per Rússia a Ucraïna, la qual ha tingut i està tenint efectes molt directes sobre una economia i una societat altament depenent dels combustibles fòssils. Per concloure, sí, crec que l'objectiu de descarbonitzar l'economia europea per a l'any 2050 segueix sent realista. Cal tenir present, però, que a dia d'avui la Unió Europea continua sent molt dependent de les importacions de productes generats en països on les economies estan allunyades d'escenaris de descarbonització.

Pel que fa a Catalunya, intentem i intentarem contribuir a la descarbonització de l'economia europea de cara a l'any 2050. La Prospectiva energètica de Catalunya 2050, en aquest sentit, proposa 20 estratègies destinades a la gestió de la demanda, a la transformació del sistema elèctric i a la introducció de nous vectors energètics que permeten que el sistema energètic català contribueixi a assolir l'objectiu de la neutralitat climàtica l'any 2050. Entre aquestes estratègies hi ha la descarbonització del sector primari i del sector industrial; la implantació d'una mobilitat neta, segura i connectada, i l'electrificació de l'economia catalana.

Per què Catalunya està tan endarrerida en l'impuls de les energies renovables? Què cal fer?

Venim de 10 anys d'aturades en les renovables, ens trobàvem una bombolla especulativa de projectes i un territori incendiat, i l'emergència climàtica no ens permetia concedir ni un minut més. En un any i poc ens hem conjurat per tirar endavant la Llei del canvi climàtic i, tenint en compte que venim d'on venim, hem estat fent passos fermes per avançar cap a aquesta transició energètica. I com ho hem fet? Doncs amb mesures com l'aprovació del decret llei d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, la creació d'una xarxa comarcal d'oficines energètiques o la recentment aprovada empresa energètica pública.

“**Em consta que el Col·legi ja fa temps que és un agent actiu en el procés de transició vers una economia més sostenible**”

El juny de 2021, quan el Departament d'Acció Climàtica va assumir les competències d'energia, a Catalunya només havien iniciat o superat el tràmit d'informació pública 60 MW de projectes d'energies renovables. Actualment, ja hi ha 1.800 MW. Hem passat de 13.000 instal·lacions d'autoconsum a gairebé 50.000. En falten més? És evident que sí. La Prospectiva energètica, que és el document que analitza les possibles evolucions del sistema energètic català i defineix les estratègies necessàries per materialitzar la transició energètica, calcula que caldrà instal·lar 12.000 MW renovables addicionals l'any 2030 i fins a gairebé 62.000 MW l'any 2050 per assolir un sistema elèctric totalment descarbonitzat.

Es tracta, sens dubte, d'un repte gegantí. Però estic convençuda que si tots remem a l'una, amb esforç, podem fer aquest canvi de model.

En quina posició es troba Catalunya en l'actual escenari de crisi energètica global?

Catalunya disposa d'un parc d'infraestructures de generació, transport i distribució d'energia per atendre la demanda de ciutadans i empreses tant per a usos tèrmics com elèctrics.

Per aportar alguna xifra, cal recordar que tenim més de 4.500.000 de punts de subministrament d'energia elèctrica, més de 2.500.000 de punts de subministrament de gas, més de 1.600 estacions de servei, etc. El Departament desplega les competències del Govern en matèria de vigilància i control dels operadors de les esmentades infraestructures per assegurar un subministrament d'energia amb qualitat i quantitat. En aquest àmbit podem estar raonablement satisfets.

Aquesta satisfacció decau si parlem del cost del rebut energètic: tant del gas com del gasoil i la gasolina, o de l'electricitat, al qual han de fer front ciutadans i empreses del

país. El rebut inclou el preu de l'energia definit pel cost de la matèria primera, avui especialment del gas, així com pel funcionament d'un mercat marginalista regulat per l'Estat d'acord amb la directiva del mercat interior de l'electricitat de la Unió Europea.

A això cal sumar-hi els peatges, els càrrecs i els impostos. Malgrat l'absència de competències en aquest àmbit, l'estratègia del Govern es projecta cap a l'aprofitament de recursos energètics autòctons, renovables i distribuïts, així com l'estalvi i l'eficiència energètica, el desplegament d'instal·lacions de generació elèctrica d'origen renovable (amb més de 40.000 instal·lacions fotovoltaïques en servei) i l'impuls d'instal·lacions per a l'aprofitament del biometà amb dues instal·lacions en funcionament i quatre nous parcs eòlics que entraran en funcionament com a molt tard al primer semestre de 2023.

L'alça dels costos de l'energia i els productes alimentaris també impacta de manera molt directa en el sector agrari i ramader. Què s'està fent des de l'Administració?

L'esclat del conflicte bèl·lic entre Rússia i Ucraïna no ha fet més que empitjorar una situació ja complicada per al sector, que veia com des del febrer de l'any anterior els preus de l'energia no paraven de créixer i marcar rècords, amb el consegüent increment dels costos de producció. Aquesta espiral alcista dels preus de les matèries primeres, amb

l'increment dels costos energètics (electricitat i petroli) i dels fertilitzants, està afectant la pràctica totalitat dels països europeus i s'està fent sentir, de manera especial, a totes les baules de la cadena alimentària, des de la producció fins a la transformació, la qual cosa li està provocant importants tensions de tresoreria.

Per ajudar el sector, des del Govern de la Generalitat s'ha posat a disposició una primera línia de finançament de 60 milions d'euros destinada a proveir de liquiditat a productors del sector primari, amb els interessos bonificats, i que s'ampliarà en cas que sigui necessari.

D'altra banda, en el cas de Catalunya també hem de sumar a aquesta situació l'històric episodi de gelades que es va produir al mes d'abril. I per fer-hi front s'ha habilitat una línia d'ajuts de 40 milions, 32 dels quals són per a explotacions de fruita dolça i ametlla, i 8 per a cooperatives i centrals fructícoles afectades per les gelades.

Tot plegat suma ajudes per valor de 100 milions d'euros, una mobilització econòmica sense precedents per part del Govern. Perquè la pagesia sempre hi és quan la necessitem. I volem deixar clar que el Govern també hi és per a ells.

Així mateix, s'han establert línies d'ajuts directes com les que vam obrir al mes de

setembre, també per compensar les dificultats econòmiques derivades del conflicte bèl·lic a Ucraïna per als sectors de la poma i dels èquids per un import de 2,1 M€ i que se sumen a les ajudes de caràcter estatal finançades pel Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA) per als sectors boví, oví, cabrum i avicultura de carn, així com la cuinicultura i els cítrics, amb 11,4 milions i 5.680 beneficiaris.

I en aquests moments estem treballant en una nova línia específica per proporcionar ajuda temporal excepcional en el marc del Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER) en resposta a les repercussions de la invasió d'Ucraïna per part de Rússia, que suposarà una despesa pública d'11,7 milions d'euros, i que es destinarà als sectors del porcí no integrat i a l'aviram (gall dindi, perdius, guatlles i ànecs) i a la indústria agroalimentària amb menys de 50 treballadors.

Quin paper pot jugar el Col·legi d'Economistes de Catalunya en el camí cap a una economia més sostenible?

El Col·legi d'Economistes de Catalunya compta amb més de 7.800 col·legiats i col·legiades, i 1.500 societats i despatxos vinculats dedicats a les diferents vessants de l'economia i l'empresa. Per tant, teniu un potencial molt destacat en la transició vers una economia més sostenible, que pot desenvolupar a través de la formació als col·legiats i les col·legiades, la formulació de reflexions i propostes estratègiques, i la participació en diversos òrgans de consulta i participació. Em consta que el Col·legi ja fa temps que és un agent actiu en aquest procés de transició, entre altres, a través de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat, la d'Economia de la Igualtat i Diversitat, i la d'Economia Agroalimentària. Per exemple, el Col·legi ha col·laborat amb el Departament en l'àmbit de l'economia circular i l'impuls d'una economia més respectuosa i que promou la biodiversitat i els serveis ecosistèmics.

Finalment, em congratulo que el Col·legi hagi acordat recentment adherir-se a l'Aliança Catalunya 2030, un espai de col·laboració entre organitzacions públiques i privades que volem treballar conjuntament per assolir els ODS a Catalunya i des de Catalunya. Estic segura que des d'aquest espai, i en diàleg amb la resta de membres, on hi ha les patronals i els sindicats majoritaris, el sistema universitari i el món local, entre d'altres, podrà contribuir a la fer una economia més sostenible.

Tu conocimiento ordenado y accesible

LEFEBVRE TÁNDEM

Una solución de: LEFEBVRE
ECOSISTEMA

Una solución dirigida a despachos de abogados, asesorías y departamentos jurídicos de empresas que necesitan poder aprovechar el conocimiento que existe entre su propia documentación.

Con **TÁNDEM** todos los archivos y documentos se analizan, se enriquecen y se integran en un único interfaz junto con el resto de contenidos Lefebvre.

BENEFICIOS PARA TU EMPRESA:

VANGUARDIA TECNOLÓGICA

Toda nuestra tecnología y nuestros desarrollos de inteligencia artificial para que los puedas aplicar sobre tu conocimiento.

ANÁLISIS CON ALGORITMOS

Analizamos con algoritmos desarrollados durante años, todos tus documentos y archivos para “comprenderlos”.

INTEGRA TU CONOCIMIENTO

Se mostrarán los informes de tu despacho, tus modelos, tus demandas y toda la documentación que desees junto con los Mementos, artículos doctrinales o la jurisprudencia.

infórmate en el 91 210 80 00 o en lefebvre.es/tienda/software/tandem

Francesc Granell, 'in memoriam'

El col·legiat de Mèrit Francesc Granell ens va deixar l'estiu passat a conseqüència d'un malaurat accident. Destacats economistes que hi van tenir un tracte molt directe i que intervindran el 22 de novembre en un acte d'homenatge al Col·legi li dediquen sentides paraules, tot fent èmfasi en les seves diverses facetes.

Compromís públic al servei de l'exportació i la inversió estrangera

ARTUR MAS I GAVARRÓ

129è president de la Generalitat de Catalunya i col·legiat de Mèrit del Col·legi d'Economistes de Catalunya

La vinculació de Francesc Granell amb la Generalitat de Catalunya s'inicia durant els primers anys de la democràcia, just recuperat l'autogovern i després de l'etapa del president Tarradellas. Són anys de compromís públic en favor de la democràcia i voluntat de superar l'etapa fosca de la dictadura.

Francesc Granell centra els seus esforços en un àmbit incipient, però de gran rellevància econòmica: promoure l'exportació catalana i la captació d'inversió estrangera. Quan, uns anys més tard, vaig ser jo qui es va sumar a treballar en aquest àmbit, el recordo molt implicat a promoure la bona imatge de Catalunya i els seus principals atractius de cara a l'exterior. La promoció de les fires arreu del país, la moda i l'artesanía també van ser àmbits en els quals es va implicar intensament.

Va ser durant aquell període que es va crear el SAPEX, precedent del COPCA i d'Acció, un organisme que dotava la Generalitat dels seus primers instruments per presentar-se més enllà de les seves fronteres i que va topar amb tots els obstacles possibles per part del govern central.

Vaig treballar colze a colze amb en Francesc Granell durant quatre anys. Des de la seva independència política, vaig veure en ell una persona europeïsta, amb forts vincles universitaris com a docent, poliglota i amb una permanent curiositat intel·lectual. El degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC) Carles Puig de Travy va demanar-los que facin d'ambaixadors del Col·legi, mentre que el gerent del CEC Maurici Olivé va fer una comparativa entre la situació del Col·legi els anys 1995, 1996 i 1997 (anys

en què es van col·legiar els diversos assistents) i l'any 2022. ■

Francesc Granell i el pensament lliure

VALENTÍ PICH ROSELL

President del Consejo General de Economistas i exdegà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Catedràtic d'Economia Aplicada, acadèmic de la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres, autor de múltiples obres de referència i amb càrrecs de responsabilitat en importants organismes, l'economista català Francesc Granell, mort l'estiu passat, pertanyia a una generació que, durant la Transició, tenia molt clar que havia de posar els seus coneixements al servei del progrés i implicar-se en la renovació de les institucions.

Amb una inequívoca voluntat europeista, aquest col·legiat de Mèrit del Col·legi d'Economistes de Catalunya va tenir un paper determinant en els primers passos de l'entrada del nostre país en la Comunitat Europea, en la qual va ocupar llocs de rellevà-

cia i a la qual va representar en moltes ocasions.

Però, abans que res, Granell va ser un home de pensament independent i amb voluntat de servei, que entenia l'economia com una ciència social al marge de les ideologies, per la qual cosa, fins i tot sent respectuós amb els poders públics, sempre s'expressava al marge de les modes i, fins i tot, quan ho considerava necessari, a contra corrent del *mainstream*. Sens dubte, un home de pensament lliure al qual tots els seus col·legues tindrem sempre en el record. ■

Francesc Granell, 36 anys amb la Revista Econòmica de Catalunya

MARTÍ PARELLADA

Catedràtic Emèrit d'Economia de la Universitat de Barcelona, director de la Revista Econòmica de Catalunya (1986-2020) i col·legiat de Mèrit del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Els darrers dies del passat mes d'agost ens van dur la notícia, primer, que en Francesc Granell

havia tingut un ensurt notable i, malauradament, pocs dies després se'n va anunciar la seva mort. Tot va ser molt inesperat i res feia preveure aquest fatal desenllaç. Per mi i pels que el coneixien personalment, ha estat un moment dolorós.

En el meu cas vaig tenir una relació estreta no solament per compartir el claustre de la Facultat d'Econòmiques de la Universitat de Barcelona sinó per haver participat ambdós en la posada en marxa de la segona època de la *Revista Econòmica de Catalunya* de Col·legi i en el seu posterior recorregut. Ell va formar part del primer consell de redacció de la REC i s'hi ha estat fins ara, en conjunt, 36 anys de dedicació continuada a fer de la REC una de les publicacions més destacades en català de divulgació de la recerca en economia.

La REC va poder gaudir dels coneixements i de l'experiència que atresorava en Francesc Granell en l'àmbit de l'economia internacional i de la que en aquell moment s'anomenava Comissió Econòmica Europea, a la que Espanya s'acabava d'incorporar en el mateix any de la creació de la REC; va poder gaudir de la seves més que notables relacions socials que a través de la Cambra de Comerç, però no solament, li permetia tenir una visió completa dels principals problemes de l'economia catalana i, també, la *Revista* va poder gaudir de la seva notable personalitat: no tenia cap temor a enfrontar-se a cap tema per més complicat que fos ni a introduir en els successius monogràfics que s'anaven escrivint tot tipus de contribucions per més difícils que semblessin al primer moment. No són atributs fàcils de trobar. El recordarem. ■

Memòria del discent

GUILLEM LÓPEZ CASASNOVAS

Catedràtic d'Economia de la Universitat Pompeu Fabra, col·legiat de Mèrit del Col·legi d'Economistes

de Catalunya i director de la *Revista Econòmica de Catalunya*

La mort d'en Francesc ens ha agafat a tots per sorpresa. No faré aquí un panegíric del doctor Granell, de la seva trajectòria, de tots els seus mèrits i reconeixements. Em centraré només en la seva faceta de professor universitari. Amb companys de promoció, la del 1973, hem recordat aquests dies el professor Granell a facultat d'Econòmiques de la Universitat de Barcelona.

Sabiem d'ell des dels primers cursos per la seva incipient presència als mitjans de comunicació com a referent d'una Comissió Europea en construcció i de les lectures sobre organismes internacionals que llegíem a les revistes. I, a la fi, a cinquè curs va comparèixer, impecable amb la seva barba curta i augusta, i americana blava creuada, per impartir l'assignatura d'OEI (Organització econòmica internacional). Feia tàndem amb Joaquim Muns, catedràtic director del petit Departament d'Economia Internacional, al quart pis de la torre de Seminaris de la Facultat. D'ell en destacava l'erudició (no hi havia *Power Points* i molts pocs aparells de projecció de transparències: tot era verbal) i es notava que, a més d'economista, havia estudiat Dret. Impartia amb solvència, sense papers. Eren conferències descriptives d'uns aparells institucionals que ens eren nous, però en tot cas molt menys estressants que l'econometria o la macro internacional. Granell organitzava uns seminaris temàtics força actuals de la integració europea amb prou demanda d'estudiants. Transmetia entusiasme i feia creïble aquells entramats que s'anaven construint. I anar a treballar a Brussel·les esdevenia una aspiració d'economistes joves de la qual Granell era promotor.

Quan vam celebrar els vint-i-cinc anys de la promoció, Granell i Garcia Duran, un altre gran professor no prou reconegut, ens hi van acompanyar. Són a la foto que encara tinc al meu despatx de la UPF. Descansa en pau. ■

Distinció dels col·legiats/des amb 25 i 50 anys de col·legiació

El Col·legi d'Economistes de Catalunya vol reconèixer el compromís de les persones col·legiades que compleixen 25 i 50 anys de col·legiació. El 10 d'octubre va tenir lloc l'acte de lliurament de medalles commemoratives a la vintena de col·legiats i col·legiades que van complir 50 anys de col·legiació durant el 2021 i el 2021,

anys en què no es va poder celebrar la trobada a causa de la pandèmia de la COVID-19. A continuació es va celebrar un altre acte de reconeixement, en aquest cas, als prop de 200 col·legiats i col·legiades que van complir els 25 anys de col·legiació també durant els anys 2020 i 2021.

D'altra banda, el 19 d'octubre passat es va celebrar un

altre acte per tal de lliurar les medalles commemoratives, en aquest cas, a la vuitantena de col·legiats i col·legiades que enguany compleixen 50 anys de col·legiació. Seguidament, es van lliurar també insígnies i diplomes de reconeixement al centenar de persones que aquest any 2022 fa 25 anys que són col·legiats/des.

El degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC) Carles Puig de Travy va demanar-los que facin d'ambaixadors del Col·legi, mentre que el gerent del CEC Maurici Olivé va fer una comparativa entre la situació del Col·legi els anys 1995, 1996 i 1997 (anys en què es van col·legiar els diversos assistents) i l'any 2022. ■

Benvinguda als més de 480 professionals que s'han col·legiat des d'inici d'any

El degà, la vicedegana i el gerent del Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC), Carles Puig de Travy, Àngels Fitó i Maurici Olivé, van donar la benvinguda als professionals de l'economia i l'empresa que s'han col·legiat al CEC entre gener i setembre d'enguany en un acte celebrat a la

seu de Barcelona. Carles Puig de Travy va presentar el Col·legi i va animar els nous col·legiats i col·legiades a participar en els actes que organitza el Col·legi i les 24 comissions de treball que abasten tots els àmbits de l'economia i l'empresa per tal "d'estar ben informat i connectat al que passa a la societat i l'economia

catalanes". La vicedegana Àngels Fitó va explicar que "la junta de govern té com a objectiu que el Col·legi estigui present en el dia a dia del país apostant per interactuar intensament amb administracions, empreses i universitats". També va apostar per "incrementar el coneixement econòmic de la ciutadania des

del convenciment que, com més coneixement econòmic té una societat, més ric és el debat democràtic".

D'altra banda, el gerent, Maurici Olivé va detallar tots els serveis col·legials que s'ofereixen, com ara la borsa de treball, els avantatges col·legials o els diversos assessoraments. ■

El Col·legi celebra una junta de govern ampliada a la Colònia Güell

El Col·legi d'Economistes de Catalunya va reunir, el 14 de setembre, a la Colònia Güell, la seva junta de govern ampliada amb presidents/es i representants de les 28 comissions per tal de compartir la feina feta, així com els objectius per al nou curs.

Encapçalats pel degà i la vicedegana del CEC, Carles Puig de Travy i Àngels Fitó, els assistents van poder gaudir d'una visita guiada per la colònia industrial d'origen modernista, on es conserva un important patrimoni històric i artístic. ■

Descobreix el CRM perfecte per a la teva empresa

Subvenciona el teu projecte amb el Kit Digital!

www.hsi.es/crm-lite

Reunió amb degans/es de les Facultats d'Economia i Empresa de les universitats i escoles de negoci catalanes

El degà i la vicedegana del Col·legi d'Economistes de Catalunya Carles Puig de Travy i Àngels Fitó s'han reunit amb degans/es i responsables acadèmics de les diverses facultats d'Economia i Empresa de les universitats i escoles de negoci de Catalunya. L'objectiu de la trobada era obrir un espai de diàleg permanent amb l'acadèmia per treballar el present i el futur de la professió d'economista i explorar noves vies de col·laboració entre aquestes institucions i el Col·legi.

A la reunió hi han participat el degà d'ESADE Business School, Josep Franch; el degà de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat Pompeu Fabra, Walter Garcia-Fontes; la degana de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat de Girona, Anna Garriga; la degana de la Facultat de Ciències Econòmiques i Socials de la Universitat Internacional de Catalunya, Marta Mas; la degana de la Facultat de Dret i Empresa de la Universitat Abat Oliba-CEU,

Maria Jesús Pesqueira; la vicedegana de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat Rovira i Virgili, Victòria Sánchez; la directora del Departament d'Economia Aplicada de la Facultat de Dret, Economia i Turisme de la Universitat de Lleida, Mª Jesús Gómez; la vicedegana acadèmica de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona, Laura Guitart; la directora d'Estudis d'Economia i Empresa de la Universitat Oberta de Catalunya, Mª Jesús Martínez, i el secretari de la Facul-

tat d'Economia i Empresa de la Universitat Autònoma de Barcelona, Xavier Vila. També van mostrar la seva predisposició a col·laborar, però no van poder ser presents a la reunió, els degans de la Facultat d'Empresa i Comunicació de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya i de la Facultat d'Economia de l'IQS School of Management.

També hi han estat presents el gerent i el secretari tècnic del Col·legi d'Economistes de Catalunya, Maurici Olivé i Àngel Hermsilla. ■

Adhesió al Pacte Mundial de les Nacions Unides que impulsa la sostenibilitat empresarial

El Col·legi d'Economistes de Catalunya dona suport i promou els 10 principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides en matèria de drets humans, drets laborals, medi ambient i lluita contra la corrupció. En aquest sentit, s'ha adherit a aquesta iniciativa, que té com a objectiu traslladar els objectius de desenvolupament sostenible al sector empresarial.

El Col·legi d'Economistes de Catalunya es compromet, així, a promoure els 10 principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides i a educar en la sostenibilitat, a promoure la responsabilitat social i el compliment deontològic dels col·legiats i les col·legiades davant els usuaris dels seus serveis professionals, i davant del públic en general, així com a implementar i impulsar la sostenibilitat corporativa. ■

EconomistesBAN colidra sis rondes de finançament aquest 2022

EconomistesBAN, la xarxa de Business Angels del Col·legi d'Economistes de Catalunya, té com a missió impulsar la voluntat del Col·legi d'Economistes de Catalunya de contribuir activament a la promoció efectiva de l'activitat econòmica, facilitant la canalització d'inversió dels projectes que es presenten als Fòrums d'Inversió que organitza EconomistesBAN. El seu principal objectiu és crear un espai empresarial i d'emprenedoria que permeti, als empresaris i emprenedors, presentar els seus projectes, validar-los i buscar recursos per al seu desenvolupament.

EconomistesBAN ha estudiat i atès, fins al 31 de juliol de 2022, 1.709 projectes emprenedors i ha celebrat 50 fòrums d'inversió, als quals han assistit més de 3.547 persones. A través dels fòrums ha facilitat una inversió de 3 milions d'euros a projectes emprenedors, amb una taxa de supervivència dels projectes molt superior a la mitjana del mercat. Tenint en compte el tancament del 2021, la facturació agregada dels projectes invertits per EconomistesBAN és superior a 22 milions d'euros, i la contribució a la creació d'ocupació supera els 390 llocs de treball directes i

els 6.500 indirectes, tot i la crisi generada per la COVID-19.

Durant aquest any 2022, la xarxa de Business Angels del Col·legi d'Economistes de Catalunya EconomistesBAN ha facilitat sis rondes de finançament per un import que supera els 5 milions d'euros, entre finançament públic i privat. A més, la xarxa compta amb el Club d'Inversors EconomistesBAN, que incorpora més de 30 inversors/es i que té per objectiu

crear un entorn empresarial per detectar oportunitats de negoci i per fomentar, compartir i convertir en nous projectes empresarials.

La xarxa d'inversors privats d'EconomistesBAN del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Barcelona ha celebrat, durant aquest any 2022, la 50a edició del Fòrum Inversor i ha celebrat els 10 anys des dels seus inicis. El pròxim fòrum tindrà lloc el proper 6 d'octubre. ■

Sol·licita informació sense compromís!

www.info3.cat | 972 600 800

El Col·legi reivindica la figura de l'economista per liderar els plans de reestructuració a les empreses previstos en la Llei de Reforma Concursal

Més de 250 professionals van seguir el XVIII Fòrum Concursal que va tenir lloc a Barcelona els dies 5 i 6 d'octubre, organitzat pel Col·legi d'Economistes de Catalunya amb la col·laboració del Registre d'Economistes Forenses (REFOR), òrgan especialitzat en matèria concursal i pericial del Consejo General de Economistas. La trobada, que se celebra des del 2004, va comptar en aquesta ocasió amb 16 ponències per abordar l'actualitat i els temes d'interès

per al sector, de la mà de destacats magistrats i magistrades del mercantil i experts en la matèria.

La Llei de Reforma Concursal va centrar moltes de les intervencions del XVII Fòrum Concursal, que va abordar les novetats de la reforma en matèria de conveni i liquidació; la nova configuració, abast, requisits i límits de l'exoneració del passiu insatisfet; el procediment especial per a microempreses; les novetats en matèria d'insuficiència de massa activa, qualificació i rein-

tegració; les alternatives per a la supervivència del teixit empresarial i de l'ocupació en diferents escenaris concursals, o el paper dels creditors privilegiats i de les administracions públiques en el nou procediment concursal.

Al fòrum es va posar especial èmfasi en els anomenats "plans de reestructuració" que s'introdueixen amb la Llei de Reforma Concursal, els quals es configuren com una eina preconcursal dirigida a evitar la insolvència o a superar-la en un estadi prematur, evitant el mal anomenat

"estigma associat al concurs per mitjà d'una reestructuració del passiu" o altres operacions de reestructuració en l'àmbit societari, laboral, dels actius de l'empresa, etc. També es regula la figura de l'expert en la reestructuració, que ha de ser un administrador concursal o una persona que tingui els coneixements especialitzats, jurídics, financers i empresarials, i l'experiència necessària en matèria de reestructuracions. Una figura que des del Col·legi d'Economistes de Catalunya i el REFOR-CGE es reivindica que sigui la d'un economista. Així ho va defensar en la inauguració del XVIII Fòrum Concursal el degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya, Carles Puig de Travy, el qual va afirmar que "el coneixement transversal de l'economista el converteix en el millor professional per liderar els plans de reestructuració de les empreses previstos a la llei". ■

Més de 200 professionals assisteixen a la XXII Jornada Tècnica d'Auditoria per analitzar els reptes de les pimes del sector de l'auditoria

La XXII Jornada Tècnica d'Auditoria, organitzada pel Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC) amb la col·laboració del Registre d'Economistes Auditors del Consejo General de Economistas, va reunir a la seu del CEC a Barcelona i *on-line* més de 200 professionals per analitzar l'actualitat del sector de l'auditoria.

Un dels aspectes a debat durant la trobada va ser l'alta concentració en el sector de l'auditoria. Segons l'últim informe del Instituto de Conta-

bilidad y Auditoría de Cuentas (ICAC) sobre la situació de l'Auditoria a Espanya el 2021, un grup de 8 societats d'auditoria, que representen el 0,6% del conjunt, van facturar el 67,6% del total, 540,7 dels 799,5 milions d'euros facturats per totes les societats auditores. Davant d'aquesta realitat, es va apuntar que l'alta concentració no afavoreix la competència i limita l'entrada de les firmes mitjanes al mercat, les quals tenen un paper clau, ja que en molts casos són les responsables d'auditar les petites i mitjanes

empreses que conformen la majoria del teixit empresarial del país.

A la jornada també es va parlar de les noves normatives de gestió de la qualitat en auditoria que entraran en vigor el proper mes de gener i que obligaran els professionals de l'auditoria a una adaptació principalment a escala digital. Una adaptació que haurà d'afrontar-se també quat a la gestió dels recursos humans amb mesures per incorporar nous professionals al sector davant d'un descens en els candidats que s'han presentat

a l'examen d'accés al Registre Oficial d'Auditors de Comptes (ROAC), un 70% menys del 2011 al 2021 —de 1.905 el 2011 a 575 el 2021—.

D'altra banda, a la XXII Jornada Tècnica d'Auditoria es va posar èmfasi, entre altres qüestions, en les novetats de la llei concursal que afecten els auditors, en especial la nova figura de l'expert en reestructuració, el paper de l'auditor en l'auditoria pública i en la nova directiva de sostenibilitat que previsiblement s'aprovarà en els propers mesos. ■

Impulsa el teu negoci

Ara la teva pàgina web Gratis

Truca'ns 650 51 78 17

kanito
Agencia de Marketing Digital

PROGRAMA KIT DIGITAL COFINANCIADO POR LOS FONDOS NEXT GENERATION (EU)
DEL MECANISMO DE RECUPERACIÓN Y RESILIENCIA

L'exposició 'Dones economistes' segueix la itinerància per universitats catalanes

La mostra *Dones economistes*, impulsada pel Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC) i la Societat Catalana d'Economia per posar en valor la contribució de les dones a la ciència econòmica, continua la seva itinerància per les diverses facultats d'economia i empresa de les universitats catalanes.

L'exposició consisteix en 26 panells en què es glossen les trajectòries de 15 economistes catalanes i 11 economistes estrangeres. Entre elles hi ha Premis Nobel, fundadores d'institucions de referència com la London School of Economics o autors de treballs revolucionaris, entre altres.

El Col·legi d'Economistes de Catalunya, per iniciativa de la Comissió d'Economia de la Igualtat i Diversitat, amb el patrocini de Basi Group, va impulsar l'any 2020 una exposició centrada en dones economistes de diverses èpoques que han fet aportacions rellevants en la cièn-

cia econòmica i en la societat. Posteriorment, la Societat Catalana d'Economia (SCE), amb la col·laboració de la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans, es va adherir a la iniciativa del CEC ampliant l'exposició amb totes les economistes catalanes biografiades al Dicci-

onari d'economistes catalans, editat per la SCE.

Després d'exposar-se al claustre de la Casa de Convalescència de l'Institut d'Estudis Catalans l'octubre de l'any passat, va començar una itinerància que ha portat ja la mostra a les facultats d'economia i empresa

de la Universitat de Girona, la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. Properament també arribarà a la Universitat de Lleida, entre d'altres. ■

Relació d'altres col·legials del juliol a l'octubre de 2022

Adelaida Garcia, Neus
Albalade Gómez, David
Andreu Llovet, Carlos
Artigas Bustins, Jordi
Barrio Rogé, Alfonso
Billi, Marco Virginia
Campreciós Orriols, Josep
Capdevila Alarcón, Laura
Carreño Gallego, Mónica
Catalan Baldich, Meritxell
Chávez Vega, David Enrique
Cirujeda Escuder, Bernat
Coll Barneto, Isabel
Colomer Guillaumes,
Anna Maria
Conde Huerta, Ana Maria
Conde Villar, Maria Esther
Crespán Martínez, Ainhoa
Cubero Lladó, Maria Pilar

Czinkan, Norbert
De Ugarte Giner, Ferran
Espasa Quera, Marta
Expósito Cherp, Edgar
Garcia Garcia, Ferran
Geis Vegés, Francesc Xavier
Gómez Plaza, Beatriz
González Wic, Juan Manuel
Izard Granados, Gabriel Maria
Jardí Lencina, Eduard
Lasheras Torrella, Xavier
Lazarte Espinoza, Jorge
Alonso
López Marentes, Maria Mar
Lomas Martín, Carmen Liana
Madueño Grifols, Ona
Maestre Funtanó, Elisabeth
Martín Rubín, Pere
Mateo García, Maria Mercedes

Moreiro Moreiro, Tomás Juan
Navarro Díaz, Mabel
Nicolau Pujol, Òscar
Parriego Castillo, María Dolores
Patón García, Adriana
Peña Ponce, Alberto
Pijuan Sala, Albert
Puig Pratdesaba, Laura
Reig Torra, Jan
Reverter Torras, Mireia
Riba Biaziróva, Tomás Eugenio
Riera Aguilà, Jordi
Riera Pérez, Pau
Rodríguez Martínez, Marta
Rosca, Alexandra
Ruiz Ferré, Berta
Ruiz Murillo, María Antonia
Salvador Fernández, Rosa
Belén

Sances Miguel, Melania
Sánchez Cabanas, Xavier
Sánchez García, Víctor
Sánchez Meca, Pol
Sánchez Sánchez,
María Del Carmen
Santmiquel Crispí, Núria
Sentís Camprubí, Ariadna
Valero Sebastià, Rosa
Vallés García, Sandra
Velarde García, Magdalena
Vergés Sitges, Álvaro
Vert Pérez, Sílvia
Vicente Zamorano, Teresa
Vilaró Lozoya, Francisco Javier
Villón Bajaña, Auxiliadora
Fernanda
Vizcarro Albiol, María Jesús
Ximeno Tarraga, Pol

El Col·legi d'Economistes de Catalunya valora positivament la posada en marxa del Pacte Nacional per a la Indústria

El Col·legi d'Economistes de Catalunya celebra que hagin finalitzat les tasques de definició i que ja es disposi del Pacte Nacional per a la Indústria (PNI) 2022-2025.

Aquest pacte constitueix el full de ruta que ha de permetre impulsar la indústria i retornar la seva importància quantitativa i qualitativa als nivells del passat, tal com recullen els objectius del

mateix Pacte, la qual cosa és molt important en un context com l'actual.

El Col·legi d'Economistes de Catalunya considera que la indústria és fonamental per al progrés de la societat, per al benestar de les persones i per al desenvolupament del territori, per la seva rellevància i per les externalitats que genera, així com pel fet que promou llocs de

treball de qualitat en tots els sentits. El Col·legi dona suport al PNI, atès que és un punt de partida que permetrà afrontar el futur amb garantia d'èxit i vol destacar el consens que hi ha en aquest sentit per part de tots els agents socials i econòmics.

El degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya Carles Puig de Travy destaca que "des del Col·legi apostem especialment

per la sostenibilitat i la innovació, dos dels motors que han de tenir un protagonisme fonamental en la transformació de la indústria catalana". Puig de Travy afegeix que "cal dotar el Pacte bé des del punt de vista pressupostari, amb el compromís de compliment per part del govern de la Generalitat, així com de la resta de forces polítiques, amb una visió a mitjà termini". ■

COMSA
SOLUTIONS

c/ Vallès, 2
08940 Cornellà de Llobregat
T 934 80 91 50
web.comsaservice@comsa.com

Experiència en serveis auxiliars
adaptada a les necessitats de cada client

www.comsa.com

JOSEP VIÑAS, SÍNDIC DE LA SINDICATURA DE COMPTES I PRESIDENT DE LA COMISSIÓ DE GESTIÓ PÚBLICA DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

“Cal implementar processos d'avaluació de les polítiques públiques”

Col·legiat des de l'any 1992, Josep Viñas és síndic de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, l'òrgan fiscalitzador extern dels comptes, de la gestió econòmica i del control financer del sector públic.

CLARA BASSOLS

Periodista i responsable de
Premsa i Comunicació
cecpremsa@coleconomistes.cat

Licenciat en Ciències Econòmiques i Empresariales per la Universitat Autònoma de Barcelona i doctor en Ciències Econòmiques i Empresariales per la Universitat de Girona, Josep Viñas també és màster en Hisenda Autònoma i Local.

Expert en economia financera i comptabilitat i professor a la Universitat de Girona, Josep Viñas ha estat nomenat per un mandat de sis anys síndic de comptes de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

Des de l'octubre de 2021 també presideix la nova Comissió de Gestió Pública del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

El febrer d'enguany el Parlament de Catalunya va renovar el ple amb la designació de set nous síndics, entre els quals hi ha vostè. Quines són les principals funcions d'un síndic de la Sindicatura de Comptes?

Una primera funció genèrica seria fiscalitzar els comptes del sector públic de Catalunya per tal que s'ajustin als objectius de legalitat, economia, eficiència i eficàcia; així mateix, ha d'examinar aquests comptes perquè reflecteixin la imatge fidel de la situació econòmica, financera i patrimonial de les administracions públiques fiscalitzades.

Unes altres funcions més específiques serien: organitzar i dirigir el departament que tenen assignat (la Sindicatura està dividida en set departaments, un per a cada síndic o síndica); fer la proposta del programa anual d'activitats de cada departament; presentar els projectes d'informe i els altres documents elaborats sota la seva direcció; proposar l'elaboració d'informes puntuals, elaborar-los i redactar el projecte d'informe corresponent; vetllar perquè es compleixin els procediments i es practiquin les verificacions suficients per sustentar les conclusions dels informes, i formular les propostes dels dictàmens que els han estat sol·licitats pel Parlament de Catalunya.

Quines àrees de millora presenten les administracions públiques catalanes en relació amb la seva gestió econòmica i el control financer?

Les administracions públiques catalanes no estan mal gestionades des del punt de vis-

ta econòmic i financer, però tenen importants marges de millora. En primer lloc, en el reïment de comptes (especialment, en l'administració local), on encara hi ha un percentatge d'ens que no presenten els comptes anuals en temps i forma. En segon lloc, en cercar una gestió que, més enllà de complir la legalitat i registrar correctament els fets comptables, aposti per l'eficiència i l'eficàcia de les diferents polítiques públiques.

Així mateix, també cal un canvi de mentalitat de tots els actors del sector públic (polítics, treballadors, ciutadans...) per anar cap a noves pràctiques en l'administració pública. Entre aquestes, destacaria: la presa de decisions basades en l'evidència, la participació de la ciutadania, la formació continuada dels professionals i la col·laboració publicoprivada.

Hi ha algun país referent en aquests àmbits en el qual ens puguem emmirallar?

Històricament, els països que més han avançat en la gestió econòmica i financera de les administracions públiques han estat els països anglosaxons, que van introduir fa dècades el concepte de Nova Gestió Pública (*New Public Management*). En aquest sentit, primer va començar la Gran Bretanya i, més tard, la van seguir països com Nova Zelanda, Austràlia o el Canadà. En els últims

“Les administracions públiques catalanes no estan mal gestionades des del punt de vista econòmic i financer, però tenen importants marges de millora”

anys, alguns països nòrdics d'Europa, com Suècia, també han fet un pas endavant per a la millora de la gestió pública.

Des de fa un any presideix la nova Comissió de Gestió Pública del Col·legi. Quins són els seus principals objectius?

Aquesta comissió fa només un any que s'ha creat, però ja hem començat a detectar una sèrie de necessitats.

En primer lloc, volem valoritzar el paper de l'economia pública catalana d'acord amb la seva importància estratègica i en un nou marc de la gestió i les avaluacions públiques. Creiem que el sector públic té un pes prou important en l'economia del país com per fer-ne una anàlisi acurada.

En segon lloc, volem potenciar el debat sobre la implementació d'aspectes de fons en la gestió econòmica pública per complementar els aspectes més tradicionals relacionats amb els aspectes formals. Hem detectat que la gestió pública ha posat el focus fins ara en aspectes de legalitat, i nosaltres creiem que cal enfocar les polítiques públiques cap a l'eficiència i l'eficàcia, i, per això, caldrà obtenir indicadors (econòmics, financers i d'altres més qualitatius) que ens permetin avaluar els diferents programes desenvolupats.

“Cal potenciar la participació dels economistes en l'àmbit de la gestió pública”

En tercer lloc, volem donar a conèixer les experiències més representatives i reeixides que puguin aportar valor en l'àmbit de la gestió pública. Ja hi ha exemples, tant en l'àmbit nacional com internacional, de bones pràctiques, i cal exposar-les perquè puguin arribar als nostres col·legiats i també a gent externa al Col·legi que treballa en l'àmbit de les administracions públiques.

En quart lloc, volem intercanviar coneixements entre els membres de la Comissió. Ens hem trobat que hi ha col·legiats que treballen en diversos aspectes dins de la gestió pública, però que no saben què estan fent els seus companys i companyes. L'intercanvi de coneixements a través de trobades, jornades i seminaris pot crear sinèrgies entre els col·legiats.

En cinquè lloc, volem potenciar la participació dels economistes en l'àmbit de la gestió pública. Encara que la gestió pública és transversal i hi participen professionals de diversos àmbits (advocats, politòlegs, enginyers...), considerem que els economistes no ens hem posicionat de manera prou ferma, i ara pot ser el moment de fer-ho.

En una jornada sobre l'avaluació de polítiques públiques, la primera que heu organitzat des de la Comissió, es va parlar, entre d'altres qüestions, de la necessitat de mesurar l'eficiència de les polítiques públiques per tal de millorar-ne la gestió i rendibilitzar al màxim els recursos públics. Com es pot mesurar aquesta eficiència?

L'eficiència de les polítiques públiques es pot mesurar de diverses maneres, segons quin sigui l'objectiu que es vulgui aconseguir. Les eines més habituals solen ser els indicadors de gestió o la utilització de models de frontera, com el DEA (Data Envelopment Analysis) o el FDH (Free Disposal Hall), entre d'altres. Tot i així, a més d'encertar en les tècniques de mesura, abans cal crear un procés d'avaluació de la política pública que es vulgui analitzar, a partir d'una planificació i d'una implementació, així com d'una valoració de l'impacte de cadascun dels programes. ■

L'economista en l'àmbit de la governança empresarial

Els reptes que es plantegen en la governança d'empreses, institucions i entitats són múltiples. En aquest reportatge parlem amb col·legiats i col·legiades que treballen en aquest àmbit des de l'empresa, la consultoria, l'administració pública i el món fiscal.

CLARA BASSOLS

Periodista. Responsable de Premsa i Comunicació del CEC
cecpremsa@coleconomistes.cat

Xavier Subirats és soci-director d'Amsel Assessors, des d'on ofereix als seus clients serveis i solucions per a les seves necessitats empresarials en les diverses àrees, entre les quals hi ha el *reporting* i el control de gestió, i serveis a la direcció. També assisteix a les reunions dels òrgans de govern com a conseller extern d'empreses mitjanes familiars. Les seves tasques passen per deliberar en les reunions de consell, aportant anàlisi, preguntes i reflexions al debat, procurant eixamplar la visió amb una mirada externa, suggerint veure més enllà del curt termini i incorporant nous elements al debat. Segons Subirats, es tracta de "pensar un cop l'any en els riscos, pensar sovint en l'evolució de l'entorn, pensar també en els altres jugadors de la indústria, en els grups d'interès, en els avenços tècnics i en les tendències de fons". També afegeix que la seva feina consisteix a ajudar que la dinàmica de les reunions esdevingui una reflexió i un repte aportant bones preguntes. Finalment, explica que rep determinats encàrrecs per dissenyar la composició/estructura d'òrgans de govern que s'estan renovant.

Pilar Soldevila és la subdirectora i gerent del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), substitueix la directora general en cas necessari, i és responsable de la ges-

tió econòmica, financera, de la contractació, dels recursos humans i tècnics, de les infraestructures, de la producció i els serveis tècnics, del patrimoni i dels sistemes d'informació del Centre. Soldevila recorda que el CCCB és un consorci públic, propietat el 75% de la Diputació de Barcelona i el 25%, de l'Ajuntament de Barcelona, que promou el debat crític sobre el món contemporani i que té un pressupost anual de 13M€. La feina de Pilar Soldevila consisteix a impulsar i coordinar la gestió interna del Centre i alinear els serveis de programació amb els serveis de gestió per poder assolir en termini la contractació dels serveis necessària per fer les activitats. També per gestionar el pressupost del CCCB, optimitzant-lo per poder oferir les activitats de programació amb els recursos assignats (humans, tècnics i econòmics).

Federico Blanco lidera el departament d'impostos d'Applus, una de les companyies líders mundials en inspecció, assajos i certificació, amb presència en més de 70 països, amb 25.278 empleats el 2021, amb uns ingressos al darrer any de 1.777 milions d'euros, i empresa cotitzada en la borsa espanyola des del maig del 2014. Segons Blanco, avui la feina d'un assessor fiscal *in-house* d'una empresa multinacional passa per "ser molt a prop de les dades per tenir una bona traçabilitat de les operacions de la companyia amb transcendència tributària". També per reforçar l'autocontrol mitjançant la implementació de polítiques fiscals corporatives i de compliment fiscal per tal d'evitar riscos. I, per últim, apun-

ta a la importància de la transparència de les dades per tal de conèixer en tot moment els impostos que es paguen i on es paguen, per tenir una visibilitat immediata dels diners que es dediquen a pagar els impostos i poder fer previsions com qualsevol altra partida del compte de resultats de la companyia.

Marta Vidal és la directora general de Vallformosa i la responsable de la gestió global de la companyia elaboradora de vins i espumosos. Tal com ella mateixa explica, gran part de la seva feina correspon a donar a conèixer al món la companyia i assegurar-se que la proposta de valor que fan als clients tingui una coherència i sigui sòlida amb la seva estratègia i el seu compromís amb tot el seu ecosistema. Marta Vidal afegeix que reporta a un consell d'administració, que és qui marca el rumb de l'estratègia i el llarg termini, i ella, juntament amb el seu equip, decideix quines són les fórmules per aconseguir l'estratègia i implementar-les.

Quins són els temes més rellevants en l'agenda dels òrgans de govern actualment i en els propers anys?

"L'entorn macroeconòmic i la seguretat/redundància en els proveïments, les grans inversions per al futur i el seu finançament, la continuïtat en el lideratge a cada empresa, l'impacte socioambiental i la gestió dels riscos, el diàleg amb la direcció per mantenir/renovar els trets diferencials i els avantatges respecte de la resta de competidors són els grans temes tractats a l'agenda dels òrgans de govern", assegura el consultor i Xavier Subirats.

XAVIER SUBIRATS

“En els darrers anys hem guanyat en professionalització, diversitat i profunditat de la governança empresarial”

FEDERICO BLANCO

“Les sigles ESG ens seguiran acompanyant durant els anys vinents, juntament amb el compromís de la Digitalització 360°”

PILAR SOLDEVILA

“L'impacte de la pujada de preus i la situació socio política altera l'ordre del dia dels comitès de direcció”

MARTA VIDAL

“La governança ara és més àgil i flexible, i permet adaptar-se millor als temps d'incertesa actuals”

juntament amb el compromís de la digitalització 360°, que cobreixi tots els àmbits d'una empresa per tal de guanyar amb eficiència i productivitat”. Amb tot plegat, Marta Vidal apunta la importància de “dedicar temps ara a pensar com serà l'empresa del futur”.

Quines millores/canvis han tingut lloc en governança en els darrers anys?

El consultor Xavier Subirats subratlla que en els darrers anys s'ha guanyat en “professionalització, incorporant externs que aporten valor, i diversitat, augmentant el nombre de conselleres i profunditat, i millorant la dinàmica de les reunions fent-les més efectives i afinant la reflexió”. La subdirectora i gerent del CCCB, Pilar Soldevila, considera que, pel que fa a l'administració pública, “s'ha treballat per millorar la transparència en el destí dels recursos públics, així com dels processos de contractació”, però també apunta que “en la majoria dels casos això ha portat a perdre la flexibilitat en la gestió”. El director de Fiscalitat d'Applus, Federico Blanco, destaca que darrerament s'ha millorat en “el compromís amb la incorporació de dones en els consells d'administració, així com la divulgació de la feina ben feta impulsada per una bona implementació del codi ètic i anticorrupció, i el desenvolupament de bones pràctiques en tots els àmbits de l'empresa”. La directora general de Vallformosa, Marta Vidal, afirma que “hem fet la governança més àgil i flexible, cosa que és molt positiva perquè permet adaptar-se millor als temps d'incertesa actuals”.

El Col·legi d'Economistes de Catalunya i la governança empresarial

Què podria fer el Col·legi per potenciar el paper i la imatge de l'economista que treballa en aquest àmbit? Xavier Subirats creu que “s'ha de continuar donant formació als membres de consells, fomentar el debat i l'intercanvi d'idees entre els col·legiats que actuen en aquest àmbit, i donar exemple promovent el bon govern corporatiu en altres àmbits més enllà de les grans empreses, com en les empreses de participació pública estatal, autonòmica, societats privades municipals o fundacions”. Pilar Soldevila considera que “es podria reforçar la formació als economistes en l'àmbit de la gestió pública, estudiar els models de governança de les entitats públiques condicionades als mandats polítics i proposar com flexibilitzar la gestió pública sense perdre els principis bàsics que ha de complir”. Federico Blanco també aposta per “fomentar la formació en aquest àmbit, així com per divulgar totes les iniciatives innovadores de les empreses”. Un punt en el qual coincideix Marta Vidal, que proposa “donar a conèixer casos d'èxit i de fracàs”. ■

La subdirectora i gerent del CCCB, Pilar Soldevila, hi coincideix força i apunta que “els comitès de direcció tenen l'ordre del dia afectat per l'impacte de la pujada de preus de l'energia i el gas, la problemàtica en els subministraments en inversions en curs, l'impacte de la legislació laboral amb l'eliminació dels contractes per obra i serveis que dificulta a les empreses subministradores agafar personal per a projectes i, la situació socio política mundial que impacta en els ponents escollits i en la temàtica a tractar en les activitats culturals programades”.

El director de Fiscalitat d'Applus, Federico Blanco, considera que, sens dubte, avui, en l'agenda dels òrgans de govern, hi són presents les sigles en anglès ESG: la E d'*Enviromental*, que engloba l'efecte de l'activitat de les empreses en el medi ambient de manera directa i indirecta; la S de *Social*, que inclou l'impacte que una empresa té en el seu entorn social i la seva comunitat, i, per últim, la G de *Governance*, que fa referència al govern corporatiu, a la composició i diversitat del consell d'administració, les polítiques de transparència en la informació pública i els codis de conducta”.

Per a la directora general de Vallformosa, Marta Vidal, “actualment el que hi ha sobre la taula són els canvis socials, polítics i econòmics del món”. Vidal comenta que “busquem an-

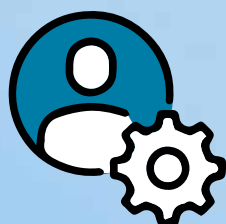
ticipar-nos a tot el que vindrà per poder estar més preparats i poder moure fitxa fins i tot abans que passi, i per això dediquem gran part del nostre temps a parlar de l'equip i veure com el podem preparar per afrontar amb garanties aquest nou entorn, que cada vegada serà més incert i canviant”.

Pel que fa al futur, Xavier Subirats està convençut que els temes que marcaran les agendes dels òrgans de govern són “la diligència deguda en els aspectes ambientals i socials, per exemple, acomplint els objectius de reducció del 55% d'emissions el 2030, especialment en les empreses d'aquells sectors que la UE considera de gran impacte, així com la gestió dels riscos, amb especial incidència en la ciberseguretat i els riscos associats al clima”. I també afegeix que “construir una cultura d'empresa atractiva per atreure nou talent i les fusions/adquisicions i integració-consolidació dins d'alguns sectors” seran claus. Pilar Soldevila assegura que, quant a la gestió, “treballarem amb les limitacions econòmiques fruit dels increments de preu de l'energia i els subministraments, la inflació, els convenis col·lectius, la possible reducció de recursos per les entitats consorciades i per la societat en general, i el compliment de la legislació per poder treballar amb flexibilitat i eficiència”. Per a Federico Blanco, les sigles ESG “ens seguiran acompanyant durant els anys vinents,

Serveis per als joves

El Col·legi ofereix als joves economistes un ampli ventall de serveis per facilitar-los la incorporació al món laboral o bé per acompanyar-los durant els primers anys d'exercici de la professió.

El salt del món universitari al món laboral i professional pot generar una sensació de desorientació. El Col·legi vol acollir els joves economistes que inicien la seva trajectòria en el món de l'economia i l'empresa amb serveis que ofereix a tot el seu col·lectiu, però que resulten d'especial interès per a aquells que comencen.

ACTUALITZACIÓ PROFESSIONAL

Per estar al dia de totes les novetats en relació amb el món de l'economia i l'empresa, el Col·legi d'Economistes proposa actualitzar-se de manera continuada assistint als cursos i les activitats presencials i *on-line* que organitzem al voltant de l'auditoria, la comptabilitat, les finances, la fiscalitat, les noves eines digitals o el món laboral.

- També enviem cada dia a primera hora un recull de premsa per estar al dia de tota l'actualitat econòmica i empresarial.

BORSA DE TREBALL

El Col·legi d'Economistes de Catalunya ofereix una borsa de treball d'ús exclusiu per a persones col·legiades i precol·legiades on trobar més de 400 ofertes de feina per part d'empreses que busquen incorporar professionals de l'economia i l'empresa.

SERVEI D'ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT PROFESSIONAL

Un consultor en recursos humans ajuda els economistes a enfocar o redirigir la seva carrera mitjançant entrevistes personals en un servei d'orientació i assessorament professional personalitzat.

- A més, oferim assessorament jurídic, d'auditoria i fiscal.

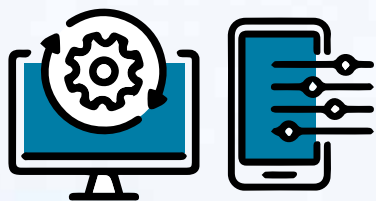
'NETWORKING'

Al Col·legi d'Economistes de Catalunya volem facilitar que les persones col·legiades entrin en contacte amb d'altres professionals de l'economia i l'empresa, amb activitats que faciliten el *networking* amb d'altres economistes. També es facilita l'accés a un directori de persones col·legiades.

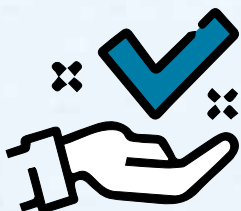
SERVEIS DIGITALS

Al Col·legi s'ofereix l'accés amb múltiples avantatges a aplicacions per al teletreball, centraleta virtual, certificats digitals, correu electrònic @economistes i signatura electrònica.

AVANTATGES EXCLUSIUS

Facilitem diversos avantatges exclusius per a col·legiats/des en oci, alimentació, tecnologia, moda i molt més, amb descomptes en productes i serveis.

Especialitza't i consolida els teus coneixements

CURSOS D'ESPECIALITZACIÓ TRIBUTÀRIA

► OBJECTIUS

T'ofereim set cursos per actualitzar els teus coneixements en matèria tributària i aprofundir en l'estudi dels impostos vigents. I amb la finalitat que els participants puguin afrontar amb un elevat grau de professionalitat la problemàtica tributària davant dels seus clients i de l'Administració.

► METODOLOGIA

Els cursos es desenvolupen sota una perspectiva eminentment pràctica, analitzant els impostos vigents en el nostre sistema tributari, mitjançant la resolució de supòsits pràctics, així com una anàlisi detallada de la doctrina administrativa i judicial dels temes objecte de cada curs.

► FORMAT

Aquests cursos s'ofereixen en doble modalitat, presencial i *on-line*.

► PROFESSORAT

El curs serà impartit per un professorat altament qualificat, integrat per professionals en actiu de reconegut prestigi en l'àmbit tributari, de l'administració pública i del món acadèmic.

► CURSOS

1. Impost sobre el valor afegit i reglament de facturació (27 hores lectives)*

Dates: del 27 d'octubre a l'1 de desembre de 2022. Dimarts i dijous, de 16.00 a 19.00 h.

2. Impost sobre transmissions patrimonials i impost sobre successions i donacions (18 hores lectives)

Dates: del 13 de desembre de 2022 al 17 de gener de 2023. Dimarts i dijous, de 16.00 a 19.00 h.

3. Tributació local (9 hores lectives)

Dates: del 19 al 26 de gener de 2023. Dimarts i dijous, de 16.00 a 19.00 h.

4. Impost sobre societats (30 hores lectives)*

Dates: del 31 de gener al 2 de març de 2023. Dimarts i dijous, de 16.00 a 19.00 h.

5. Impost sobre la renda de les persones físiques i impost sobre el patrimoni (30 hores lectives)

Dates: del 7 de març a l'11 d'abril de 2023. Dimarts i dijous, de 16.00 a 19.00 h.

6. Tributació internacional (no residents i convenis internacionals) (15 hores lectives)

Dates: del 13 al 27 d'abril de 2023. Dimarts i dijous, de 16.00 a 19.00 h.

7. Procediments tributaris (28 hores lectives)

En preparació.

CURS DE COMPTABILITAT AVANÇADA

Adaptat a la reforma comptable RD 1/2021.

► OBJECTIUS

L'objectiu principal del curs és treballar els temes més rellevants de la comptabilitat financera i de la comptabilitat societària. El curs es basa en la normativa comptable vigent en l'exercici 2022. És a dir, a partir del PGC (aprovat per Reial decret 1514/07 de 16-11-07) i les reformes introduïdes a través dels RD 602/2016 i RD 1/2021. El curs també abordarà el tractament comptable de l'impost de societats i el tractament comptable de les combinacions de negoci.

► METODOLOGIA

La metodologia docent es basarà a exposar les principals novetats comptables en matèria de criteris d'aplicació, en criteris de valoració, i en format i models de comptes anuals. A part de la part teòrica d'exposició de la normativa, el curs plantejarà casos pràctics en totes les matèries i els mòduls que en facilitin la comprensió i permetin abordar els canvis futurs.

► DESTINATARIS

El curs està destinat a qualsevol professional vinculat a l'àrea comptable-financera de les empreses, experts comptables, assessors fiscals, auditors o consultors d'empreses, que vulguin actualitzar els seus coneixements comptables.

► FORMAT

Aquests cursos s'ofereixen en doble modalitat, presencial i *on-line*.

► CONTINGUT DEL CURS

El curs s'estructura en 7 mòduls, que es poden seguir de manera independent, amb una durada total de 56 hores. Homologat per a auditors (ICAC) i experts comptables (RECC).

MÒDUL I. La regulació comptable actual i criteris de valoració i registre dels immobilitzats.

MÒDUL II. Tractament comptable de subvencions, provisions, contingències i fets posteriors.

MÒDUL III. El reconeixement d'ingressos pel lliurament dels béns i la prestació de serveis (RICAC, 10 febrer de 2021).

MÒDUL IV. Tractament comptable dels actius i passius financers.

MÒDUL V. Tractament comptable de l'impost sobre societats.

MÒDUL VI. Patrimoni net, operacions societàries i comptes anuals.

MÒDUL VII. Combinacions de negocis. (NOVETAT)

De novembre de 2022 a març de 2023

* Homologat per a auditors (ICAC) i experts comptables (RECC)

Per a més informació, us podeu adreçar a l'Aula d'Economia escrivint a aula@coleconomistes.cat

Aula d'Economia

Des de l'any 1986 formant
professionals de l'economia
i de l'empresa.

- Formació continuada presencial i online
- Formació homologada ICAC / RECC / REFOR
- Formació bonificable
- Formació subvencionada
- Màsters i Postgraus
- Programes d'Especialització
- Cursos i seminaris in company
- Idiomes
- Beques i ajuts

Condicions preferents per a col·legiats/des

Aula d'Economia

aula@coleconomistes.cat

Tel. 93 416 16 04

www.coleconomistes.cat

NÚRIA BELTRAN, PRESIDENTA DE LA COMISSIÓ DE RETAIL
DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

“Cal posar el comerç en el centre de les decisions de les administracions locals”

CLARA BASSOLS

Periodista. Responsable de Premsa
i Comunicació del CEC
cecpremsa@coleconomistes.cat

Núria Beltran és llicenciada en Econòmiques per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i actualment és sòcia de la consultoria Integra Retail Retrain. Al llarg de la seva trajectòria ha estat membre del Comitè Executiu del Consorci de promoció comercial de Catalunya (COPCA) i directora del Consorci de la Fira de Terrassa durant deu anys. Beltran va ser la primera dona catalana i la tercera espanyola a assumir la direcció executiva d'una Cambra de Comerç, la de Terrassa. Durant vint anys, del 1999 al 2019, va ser directora gerent d'Escodi (Escola Superior de Comerç i Distribució, adscrita a la Universitat de Barcelona), on va dirigir el disseny i la implantació de la primera carrera universitària espanyola especialitzada en direcció de comerç i distribució. Fa poc ha agafat el relleu a la presidència de la Comissió de Retail del Col·legi d'Economistes de Catalunya a Santiago Pagès, promotor de la seva fundació i president d'aquesta durant 10 anys.

Quins són els grans objectius que es marca la Comissió en aquesta nova etapa?

En síntesi, volem contribuir a la vitalitat del sector, en defensa de l'interès general de la nostra economia i societat. Estem en un moment importantíssim de canvis en el comerç i en la manera en què els ciutadans comprem i consumim. Per això des de la Comissió ens plantejem fer un seguiment actiu de:

- L'evolució del comerç i del context econòmic.
- Les relacions, els impactes i els nous fenòmens al voltant del comerç, la ciutat, el territori, la tecnologia i els canvis socials.
- L'ordenació del sector (legal, sectorial i territorial).
- El paper de les administracions públiques davant del comerç.

Per tots aquests temes creiem important coordinar-nos amb altres comissions del CEC, com poden ser la CETU, Fiscal, Agroalimentària, Transformació digital, Sostenibilitat, Economia catalana, etc.

Quin tipus d'activitats s'organitzaran?

El contacte amb el sector és imprescindible, tant a través de reunions i jornades com de visites a empreses catalanes com la del 6 d'octubre passat a la central comercial i logística del Grup Bon Preu. Volem signar també un acord amb alguna entitat financera per disposar d'informació sobre l'evolució del consum, de manera més àgil i completa que les estadístiques oficials.

Mantindrem contacte amb les administracions públiques perquè aportin visió estratègica en el desenvolupament de les polítiques de comerç. Cal redefinir el paper de les administracions vers el comerç i ajudar-les a ampliar la visió: el comerç està profundament connectat amb l'urbanisme, la mobilitat, la sostenibilitat i la qualitat de vida, però les administracions encara funcionen per departaments estancs.

El sector del retail està immers actualment en un context de canvis profunds. Quines són les principals qüestions d'interès i els reptes futurs més destacats?

El sector del comerç (detall, engròs i venda de vehicles) aporta, en nombres rodons, prop de sis-cents mil empleats directes (17% del total) i el 14% del VAB, però la transformació digital i de la societat el fa afrontar grans reptes. La seva modernització s'ha de donar en un escenari de sostenibilitat econòmica, social i mediambiental, i de creació d'ocupació de qualitat per a la comunitat, de manera que es contribueixi a frenar la tendència a la polarització de la riquesa. Per això cal establir polítiques consistents i sostingudes en el temps, basades en dos eixos principals:

1. L'ordenació legal per regular els nous fenòmens del mercat, corregir externalitats negatives i evitar posicions de domini.
2. La promoció per afavorir:
 - La creació d'empreses i nous models de negoci que impactin positivament en la comunitat.
 - L'evolució positiva dels negocis ja existents, en ares de la preservació de llocs de treball i la generació de noves fonts d'ocupació de qualitat.
 - El foment del comerç local com a peça clau de l'economia urbana i com a element que configura una part importantíssima del paisatge social i econòmic de les nostres ciutats.

Això cal fer-ho amb visió, des de la cooperació i la transversalitat, i probablement requereix posar el comerç en el centre de les decisions de les administracions locals, i no com un element aïllat.

Què ha de fer un col·legiat o col·legiada amb interès per participar activament a la Comissió de Retail?

Volem ampliar la base activa d'economistes membres de la Comissió. Les persones interessades només ho han d'indicar a la secretaria del Col·legi. ■

**I a tu,
qui et
cuida?**

Ara amb un **40 %** de descompte
en la quota familiar*

A MGC Mútua fa 40 anys que cuidem la salut de les famílies.

Oferim les cobertures més àmplies i una atenció personalitzada que, enfront de la malaltia, garanteix que ningú quedarà desatès.

* Descompte per a una família de 4 membres (parella amb 2 fills). Consulta condicions de la promoció.

Quadre
mèdic

Assistència
en viatge

Psicologia
clínica

Teleconsulta i
videoconsulta

Hospitalització
a qualsevol
centre del món

Pròtesis

Assistència
integral
del càncer

Lliure elecció
de ginecòleg
i pediatra

40 anys

MGC *mútua*

T. 93 414 36 00
900 841 844
www.mgc.es

FELISA PALACIO, CEO DE TARANNÀ VIAJES CON SENTIDO

“La nostra estratègia empresarial inclou la sostenibilitat en tots els àmbits”

Comissió d'Economia i Sostenibilitat
del CEC

Tarannà Trekking es una pime que es dedica a organitzar expedicions i viatges de *trekking* i senderisme per tot el món.

Quins ODS són els que esteu treballant a l'empresa? Estan alineats amb l'estratègia empresarial?

A Tarannà considerem que treballar incloent els ODS és treballar en responsabilitat social empresarial (RSE). Fa més d'11 anys que tenim una estratègia empresarial que inclou la sostenibilitat en tots els àmbits i, darrerament, també els ODS. Per aquest motiu hem seleccionat les metes dels ODS més rellevants tenint en compte el sector al qual pertanyem i atenent a una anàlisi de materialitat amb els grups d'interès.

Quin procés heu seguit per determinar que els vostres ODS són aquests?

Destaquem el bon govern com a motor de compromís i del canvi. Les persones, tant del mateix equip com clientes, comunitats locals dels països visitats o col·lectius propers, a més del medi ambient. La cadena de subministraments és molt important i constitueix un dels grans reptes per treballar cap a un turisme sostenible i responsable, tenint en compte les diferents idiosincràsies i cultures de cada país. Per dinamitzar els ODS utilitzem eines de seguiment, com ara qüestionaris de qualitat, després del viatge, i sostenibilitat, clima laboral o comunicacions mensuals amb els nostres proveïdors.

Quina ha estat la motivació per la qual heu volgut treballar els ODS?

Fa més d'11 anys que estem implantant l'RSE amb la publicació anual de memòries de sostenibilitat. Una vegada establert el compromís amb els objectius, la mateixa inèrcia porta a acceptar els reptes rellevants amb la nostra activitat. Un matís diferencial, segons la meua manera d'entendre-ho, és que l'RSE

respon a una estratègia interna, mentre que els ODS amplien l'angle de visió al món exterior. En un món connectat i global, els ODS són una guia fonamental per a l'estratègia d'una empresa, sigui de la mida que sigui.

Com s'ha liderat la implementació interna del projecte?

Des del compromís de la direcció general que arriba a tot l'equip. Els KPI estan incorporats a tots els departaments i són part del dia a dia. Es convoquen reunions interdepartamentals i multidisciplinàries. Hem organitzat taules de treball amb clients, esdeveniments amb convidats referents per compartir conceptes i valors amb l'equip. Alguns exemples de la incorporació integral de la sostenibilitat: pla d'oficina verda o la signatura de compromís i valors amb la nostra cadena de subministrament.

Quant de temps fa que teniu implantats els ODS i els treballeu? Teniu reporting de seguiment d'objectius?

A partir del 2016 s'inclouen els ODS a la nostra memòria. L'any 2019 analitzem les 169 metes dels ODS. Va ser una tasca exhaustiva tenint en compte que les metes no queden del tot definides o abasten objectius amb sostres governamentals o territorials. La clau és establir com a objectiu les metes adequades per al control de riscos del negoci o sector, i les oportunitats de millora per a l'empresa. <https://tarannaresponsable.com/ods/acciones-ods/>

Heu fet alguna acció de comunicació externa?

Hem estat sempre proactius a l'hora de compartir i comunicar. La bona comunicació és inspiració. El mitjà principal és una web dedicada a la sostenibilitat, a més de presència a les xarxes socials i la creació d'audiovisuals ("com ser un viatger responsable" o "compensar el CO₂"). S'organitza una gala solidària on col·laboren cinemes projectant una pel·lícula amb valors relacionats amb els ODS i es participa en un projecte o amb una en-

titat sense ànim de lucre. Mensualment s'envien notícies als nostres proveïdors internacionals amb informació sobre sostenibilitat, incloent-hi els ODS.

Conexeu o heu rebut alguna ajuda econòmica pública o privada?

No hem rebut cap ajuda. És cert que requereix invertir des del punt de vista econòmic i, sobretot, en recursos de temps, un bé escàs a les pimes.

Vols afegir alguna cosa més?

Sostenibilitat és una paraula que engloba una decisió empresarial, com incorporar-la al nostre producte, com evoluciona el benestar de l'equip i la repercussió de la gestió socialment i mediambientalment. Els ODS són la nova guia mundial per avançar a un nou model d'empresa on es manté el focus en la producció econòmica i també en les persones i el medi ambient. És l'únic model vàlid per avançar i generar empreses i consum responsable. ■

Coneixements a disposició de les persones col·legiades

VÍDEOS I DOCUMENTACIÓ DE CONFERÈNCIES I ACTES

VIDA COL·LEGIAL

Conferència "Bolsas
 mercados españoles en el
 Grupo SIX: nuevos tiempos, mismos
 objetivos" i presentació del llibre
*Invertir, bolsa y mercados: mitos,
 anécdotas y realidades.*

Jornada "Proposta de
 directiva de diligència
 deguda sobre sostenibilitat
 corporativa".

CICLE DE JORNADES SOBRE INNOVACIÓ PER A UNA AGROALIMENTACIÓ SOSTENIBLE

Transformació de la
 indústria alimentària
 d'acord amb els ODS.

Eines de la distribució per
 ser més eficient i circular
 (25 d'octubre).

RELACIONS LABORALS I GESTIÓ DEL CAPITAL HUMÀ

Sessió Informativa "Plans
 d'igualtat: matèries que el
 componen.

Sessió informativa:
 "Compliance. Obligacions
 per a les empreses".

GESTIÓ PÚBLICA

Jornada "Avaluació de
 polítiques públiques".

ECONOMIA CATALANA

Conferència "Catalunya està
 prou preparada per garantir
 el benestar de la població?".

Presentació del llibre
*Integració europea o
 marginació espanyola.*

COMPTABILITAT

Conferència “Claus europees per a l’harmonització de la informació no financera o en matèria de sostenibilitat”.

DOCUMENTACIÓ

ECONOMIA SOCIAL I ECONOMIA TERRITORIAL I URBANA

Taula rodona “L’habitatge social, cap on anem?”.

ECONOMIA TERRITORIAL I URBANA I ECONOMIA DEL TURISME

Taula rodona “Un model de turisme regeneratiu per a Catalunya”.

ECONOMIA I SOSTENIBILITAT

Taula rodona “Balanz de la llei 11/2018. Estat d’informació no financera. Què ha passat? On ens trobem?”.

ECONOMIA DEL CONEIXEMENT I LA INNOVACIÓ

Jornades “Creació de riquesa sostenible a l’economia del coneixement” (20 i 21 d’octubre).

FISCALISTES | REA CATALUNYA I JOVES ECONOMISTES

Sessió informativa “Noves oportunitats per a joves economistes. Vols fer una carrera professional a l’Agència Tributària de Catalunya?”.

DOCUMENTACIÓ A DISPOSICIÓ DELS COL·LEGIATS

FISCAL

Sessió temàtica “La STJUE de 28 de juny de 2022. La condemna a Espanya per irresponsabilitat patrimonial en matèria tributària”
Documentació

Sessió temàtica “Aspectes destacats de la declaració de l’impost sobre societats”
Documentació

Jurisprudència estatal i autonòmica:

Juliol-Agost 2022

Juny 2022

PUBLICACIONS DEL COL·LEGI

REVISTA TÈCNICA
DIGITAL NÚM. 23
SETEMBRE 2022

REVISTA TÈCNICA
DIGITAL NÚM. 22
MAIG 2022

REVISTA
ECONÒMICA DE
CATALUNYA 85

INFORMATIU DE
L'ECONOMISTA
NÚM. 180

INFORMATIU DE
L'ECONOMISTA
NÚM. 179

REVISTA TÈCNICA
DIGITAL NÚM. 21
FEBRER 2022

REVISTA TÈCNICA
DIGITAL NÚM. 20
DESEMBRE 2021

REVISTA
ECONÒMICA DE
CATALUNYA 84

INFORMATIU DE
L'ECONOMISTA
NÚM. 178

INFORMATIU DE
L'ECONOMISTA
NÚM. 177

MIRAVÉ
CO

ODONTOLOGIA 360°

Entre d'altres especialitats:

Ortodòncia invisible
Odontologia Infantil
Odontologia Integrativa

Disposem d'un servei de gestió de l'ansietat dental

Serveis sense cost per col·legiats i familiars (mateix domicili):

Visites Odontològiques
Higiene dental anual
Visites odontològiques urgència
Rx intra-orals
Tarifes preferencials per la resta de tractaments

C/Muntaner 239 Telf. 93 200 93 39

Ens hem unit, hem ampliat i seguirem creixent plegats

www.mirave.es

Jornada dels economistes 2022

27a edició

**“Els reptes per a la sostenibilitat
de l'economia catalana”**

Barcelona, 11 de novembre

Lleida, 18 de novembre

Girona, 1 de desembre

Tarragona, 3 de novembre

27a Jornada dels Economistes

www.jornadaeconomistes.cat

